

چکیده

مقالات چهاردهمین کنفرانس ملی و هشتمین کنفرانس بین المللی
یادگیری و یاددهی الکترونیکی ایران
۱۳ و ۱۴ اسفندماه ۱۳۹۹

Conference Proceedings Abstracts of the 8th International and
the 14th National Conference on e-Learning and e-Teaching
March 3-4, 2021 , Iran- Tahrn

حامیان کنفرانس

حامیان کنفرانس

دبیرخانه کنفرانس :
موسسه آموزش عالی مهربالبرز
اسفند ۱۳۹۹

فهرست مطالب

۱	فهرست مطالب
۶	Computer-Assisted Language Learning in the Context of the Secondary Schools: Teachers' and Students' Points of View
۷	Education 4.0, Technology and Methods for Teaching
۸	EFL Learners' Perceptions of Mobile-based Role-play Homework Assignments for Oral Production Practice
۹	EFL Teachers' Conceptions and Challenges of CoI Model: Prioritization of it Elements and Indicators
۱۰	Effects of a Personalized Reading Software Program on the Development of Language Learners' Reading Comprehension
۱۱	Gamified Teaching-Learning Approaches in Higher Education: A scoping review
۱۲	Mediating :Effects of E-Learning Service Quality on University Brand Image Investigating the Effects of Trust and Satisfaction
۱۳	Technology Acceptance Model and Mobile learning
۱۴	The Effects of Information Technology on Teaching and Learning English
۱۵	The Effect of Out-of-Class Mobile-based Role-play Assignments on Intermediate Female EFL Learners' Oral Production
۱۶	The Factors Affecting Students' Intention to Use Social Networks as an Educational Facilitation Tool in the Covid-19 Pandemic Age
۱۷	The Impacts of Flipped Instruction on MA Students' Perceptions and Knowledge of English Language Teaching Methodology
۱۸	Useful experiences of Virtual Education in Iranian schools during of the COVID-19 pandemic

- ۱۹ ..... ارائه الکترونیکی دروس برنامه نویسی کامپیوتر در پردیس فنی دانشگاه تهران
- ۲۰ ..... ارائه مدلی جهت بهبود زیرساخت شبکه از طریق مجاریسازی بر اساس SDN و VxLAN
- ارائه مدلی جهت تعیین رابطه بین آمادگی معلمان، فرایندهای یاددهی- یادگیری و حضور فراگیران با آموزش آنلاین مبتنی بر نقش واسطه ای سیستم پشتیبانی (مورد مطالعه؛ معلمان دوره ابتدایی آموزش و پرورش شهر اصفهان) ۲۱
- ارزیابی از آموخته‌های دانشجویان در محیط الکترونیکی: چالش‌ها و راهکارها ۲۲
- ارزیابی عملکرد روش تدریس در سیستم یادگیری الکترونیکی _ مطالعه موردی: مؤسسه آموزش عالی مهر البرز ۲۳
- ارزیابی گروه‌بندی همگن یادگیرندگان در محیط یادگیری مشارکتی الکترونیکی ۲۴
- اساتید و چالش‌های آموزش از راه دور ۲۵
- الگوی مشاوره و پشتیبانی «کتاب»؛ حاصل یک تجربه مدرسه‌ای ۲۶
- آموزش آنلاین، اشتغال و توسعه جامعه محلی ۲۷
- آموزش مهندسی الکترونیکی در ترم تحصیلی گذشته و راهکارهای بهبود کیفیت آن ۲۸
- بررسی اثربخشی ابزارهای یادگیری همراه، مورد مطالعه مؤسسه مهر البرز ۲۹
- بررسی عوامل موثر بر اخلاق حرفه ای استادان از دیدگاه دانشجویان ۳۰
- بررسی ارتباط هوشمندسازی بر ارتقا انگیزش پیشرفت دانشجویان (مطالعه موردی: دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران) ۳۱
- بررسی برنامه‌های کاربردی سیار در حوزه یادگیری زبان ۳۲
- بررسی عوامل پذیرش آموزش الکترونیک از سوی دانش آموزان ۳۳
- بررسی عوامل فردی و تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان ۳۴
- بررسی عوامل موثر بر کارآمد سازی فرایند یادگیری در تدریس مجازی با تاکید بر نقش دستیاران آموزشی مورد مطالعه : مؤسسه آموزش عالی مهر البرز ۳۵

- ۳۶ ..... مورد مطالعه موسسه آموزش عالی مهرالبرز
- ۳۷ ..... بررسی فرصتها و چالشهای یادگیری همراه در دانشگاه فرهنگیان
- ۳۸ ..... بررسی و امکان سنجی زیر ساختارهای آموزش مجازی در کشور مطالعه موردی: مدارس متوسطه منطقه ۱۶ تهران
- ۳۹ ..... بررسی و اولویت بندی عوامل انگیزشی در آموزش الکترونیکی و حضوری
- ۴۰ ..... بنیادهای نظری یادگیری سیار
- ۴۱ ..... بهبود آموزش مجازی ریاضی دوره دبستان: مطالعه موردی سایت mathsframe.co.uk
- ۴۲ ..... پیاده سازی سامانه تحصیلی آنلاین با توجه به شیوع بیماری همهگیر کرونا
- ۴۳ ..... تاثیر درمان ذهن آگاهی بر رقابتی بودن و تمرکز دانشجویان
- ۴۴ ..... تاثیر فناوری اطلاعات بر سواد اطلاعاتی دانش آموزان با تحلیل SWOT
- ۴۵ ..... تاثیر مدل پذیرش فناوری (TAM) در فعالیت های پژوهشی اساتید ریاضی دانشگاه
- ۴۶ ..... تأثیر یادگیری اجتماعی سیار بر انگیزه یادگیری زبان انگلیسی
- ۴۷ ..... تاثیر آموزش های الکترونیکی بر یادگیری بر اساس حیطه شناختی بلوم (مورد مطالعه کارکنان ستاد شرکت ملی گاز ایران)
- ۴۸ ..... تأثیر راهبردهای انگیزشی بر یادگیری حضوری و غیر حضوری دانشجویان یک دانشگاه نظامی
- ۴۹ ..... تأثیر شخصی سازی بازی پردازی بر رضایت تحصیلی یادگیرندگان در محیط آموزش الکترونیکی
- ۵۰ ..... تدوین اصول طراحی موشن گرافیک های آموزشی
- ۵۱ ..... تدوین الگوی مفهومی عوامل موثر بر کیفیت آموزش مجازی دانشگاه در ایام کرونا با استفاده از الگوی ارزیابی سیپ
- ۵۲ ..... توسعه یادگیری سیار گامی نو در پیشرفت حوزه آموزش
- ۵۳ ..... تولید محتوای الکترونیکی چند منظوره برای آموزش مجازی با نرم افزار iSpring

- ۵۴ Moodle_CL: تغییر یا عدم تغییر همگروه از دیدگاه ابعاد شخصیتی در محیط مودل
- جایگاه و چشمانداز آزمایشگاههای مجازی، راهدور و تلفیقی در سیستم آموزش الکترونیکی دانشگاه فنی و حرفه‌ای و ایجاد شبکه آزمایشگاهی این دانشگاه تحت بستر LMS
- ۵۵
- ۵۶ چالش‌های ارزشیابی توصیفی دانش‌آموزان دوره ابتدایی در بستر الکترونیکی
- ۵۷ خودتوسعه‌ای در بستر الکترونیک
- ۵۸ خودکارآمدی و مدارس هوشمند
- ۵۹ دانشگاه الکترونیکی - یادگیری الکترونیکی؛ رهیافتی نو در کارآفرینی و اشتغال‌پذیری دانشجویان
- ۶۰ دانشگاه، یادگیری الکترونیکی، و اخلاق مراقبت
- ۶۱ راهبردهای آموزش الکترونیکی در آموزش شیمی
- ۶۲ راهکار کلاس درس معکوس روشی برای آموزش مجازی
- ۶۳ راهکارهایی برای تدریس موثر ریاضیات مدرسه‌ای در بستر آموزش آنلاین
- ۶۴ رویکرد خرد آموزشی راهبردی موثر در توسعه یادگیری الکترونیکی
- ۶۵ شاخص‌های عملکردی یاددهی و یادگیری الکترونیکی دانشگاه تهران در بستر هوش سازمانی
- ۶۶ شناسایی تقلب دانش‌آموزان در بستر مجازی با بازنمایی توابع پایه‌ای شعاعی
- شناسایی و اولویت‌بندی عوامل کلیدی موفقیت جهت استقرار آموزش الکترونیکی در یک محیط تعاملی
- ۶۷ کارآمد
- ۶۸ فرصتها و چالشهای تعاملات یادگیری الکترونیکی در آموزش عالی
- ۶۹ کاربرد اینترنت اشیاء و بازی وارسازی در یادگیری الکترونیکی
- مروری بر روش‌های آگاهی بخشی امنیت سایبری (SAT) برای آموزش الکترونیکی و ارائه روش برای کاربری
- ۷۰ در ایران
- ۷۱ مروری بر مدیریت اعتماد برای تضمین حریم شخصی و امنیت در آموزش الکترونیکی

- ۷۲ ..... مروری نظام مند بر یادگیری الکترونیک مبتنی بر فناوری های معنایی
- ۷۳ ..... مزایا و معایب استفاده از تکنولوژی دیجیتال در آموزش موسیقی *
- ۷۵ ..... مقایسه و تحلیل نرم افزارهای موبک فارسی در ایران
- ۷۶ ..... مقایسه و تحلیل بسترهای یادگیری الکترونیک آنلاین مورد استفاده در ایران
- ۷۷ ..... نحوه برگزاری کلاس ها و امتحانات آنلاین و مشکلات آن در دوران کرونا
- ۷۸ ..... نظریه های آموزش و بکارگیری آنها در آموزش الکترونیک
- ۷۹ ..... نقش و جایگاه تأثیرگذار وب معنایی و هستی شناسی ها در تولید محتوای الکترونیکی
- ۸۰ ..... ویژگی های محیط یادگیری سیار در نظام آموزش عالی
- ۸۱ ..... آموزش الکترونیکی مدارس و نقش آن در ارتقاء فرآیند یاددهی یادگیری

Computer-Assisted Language Learning in the Context of the Secondary Schools: Teachers' and Students' Points of View

Shamimeh Hojatpanah

MA graduate in TEFL University of Tehran Tehran, Iran

shhojatpanah@ut.ac.ir

Seyed-Reza Dashtestani

Assistant professor of Applied Linguistics University of Tehran Tehran, Iran

rdashtestani@ut.ac.ir

Abstract— The implementation of computer-assisted language learning (CALL) has attracted the attention of language teaching experts. The school setting in Iran is a very specific context in which technology may not be used properly by students and teachers. This study delves into the perceptions of teachers and students on implementing CALL in the secondary school context. Participants included 212 students and 14 English teachers. The instrumentation comprised a Likert-item questionnaire and semi-structured interviews. Both the teachers and students felt that technology integration in EFL courses of secondary school could be beneficial. Moreover, a couple of impediments and limitations with regard to the use of technology in the secondary school were reported. Similarly, the participants pointed out several strategies and measures in order to improve the rate of technology use in Iranian secondary school contexts. The participants were further asked about their frequency of technology use for learning English as a foreign language. Implications and applications of the study for the EFL context of Iran and other similar contexts have been presented.

Keywords— CALL; points of view; technology; secondary school; limitations

Education 4.0, Technology and Methods for Teaching

Mohammadreza moghaddam

University of Applied Science and Technology, Sistan and Baluchestan Province, Zahedan
m.moghadam701@gmail.com

Vala Saleh

University of Applied Science and Technology, Sistan and Baluchestan Province, Zahedan
valasaleh@yahoo.com

Narjes Noura

University of Applied Science and Technology, Sistan and Baluchestan Province, Zahedan
narjesnoura@yahoo.com

Kamiyar Rigi

University of Applied Science and Technology, Sistan and Baluchestan Province, Zahedan
kamiyar.rigi1375@gmail.com

Abstract— the world is changing so fast, every day that you open your eyes, somethings new technology is waiting you, which it's really as a revolution that is developed along 4 eras. these technologies and revolution that we call it fourth industrial revolution (4 IR), influence all aspects of life. For example, internet of thing, cloud computing, which effect on Education and make scholars to create modern methods for teaching, therefore, new educational tools present some challenges on both people and society.

Keywords— Education4.0, Educational Technoloies, Industry 4.0, Online Schools, Internet of Things

EFL Learners' Perceptions of Mobile-based Role-play Homework Assignments for Oral Production Practice

Abbas Zare-ee*,¹ Faeze Maddah

English Department, faculty of Literature and Foreign languages, University of Kashan, Iran
Abbaszarei72@yahoo.co.uk Zare-ee72@kashanu.ac.ir

Abstract

The recording and sending/receiving features of smartphones and tablets are increasingly employed in teaching and learning English as a Foreign Language (EFL). These features that offer learners great opportunities to communicate conveniently and flexibly through voice, text messages, electronic files, videos, etc. have attracted the attention of mobile-assisted language learning (MALL) researchers. Previous studies have documented the effectiveness of mobile phone recording functions on language learning (e.g. Gromik, 2012) and L2 learners' positive attitudes toward using MALL in language learning (e.g., Barrs, 2012). However, little research has been conducted to explore EFL learners' use of and perceptions about mobile phone applications to practice interactional activities out-of-class. This study was carried out to examine the effects of a group of intermediate EFL learners' use of mobile-based role-plays in conversation practice and to explore their perceptions about MALL. 20 randomly-selected female intermediate EFL learners were pretested in terms of oral fluency and experienced a mobile-based role-play intervention over the one-month duration of a conversation course in a private language institute. They answered a questionnaire and participated in semi-structured interviews to express their perceptions immediately after the MALL experience. Pretest-posttest means comparison, frequencies of questionnaire responses and content analysis of interviews showed that 1) mobile-based role-play homework assignments significantly improve EFL learners' oral fluency; 2) they have a positive attitude toward MALL; and 3) They perceive serious problems in exploiting the potential of mobile phones for learning English.

Keywords: Speaking, Mobile-assisted language learning (MALL), Oral Fluency, Role-play, attitudes about language learning

---

¹Corresponding author

EFL Teachers' Conceptions and Challenges of CoI Model: Prioritization of it Elements and Indicators

Mahboubeh Taghizadeh, Kafiyeh Assadollahi

Department of Foreign Languages

Iran University of Science and Technology Tehran, Iran

Mah_taghizade@iust.ac.ir, kafiyeassadollahi@yahoo.com

Abstract— The purpose of this study was to investigate EFL teachers' conceptions of the significance of elements and indicators of community of inquiry theoretical framework and to determine the most challenging indicators to use in online English language classes. To this end, a five open-ended questionnaire aimed at unveiling pre-service teachers' conceptions and knowledge was administered to 50 Master of Arts (MA) students in Teaching English as a Foreign Language (TEFL) at Iran University of Science and Technology. The results indicated that the most important element of Community of Inquiry (CoI) was the cognitive presence. The results also revealed that the most important indicators of the social, cognitive, and teaching elements were found to be 'encouraging collaboration', 'applying new ideas', and 'setting curriculum and method', respectively. The results also revealed that with regard to the challenges of implementing indicators of CoI, pre-service teachers held the opinion that 'applying new ideas', 'sense of puzzlement', 'encouraging collaboration', and 'setting curriculum and method' were the most challenging indicators. This study recommends that teacher educators offer pre-service teachers some training courses on CoI indicators and elements and their implementation in online English language classes.

Keywords—CoI, indicators, teaching, social and cognitive elements, conceptions, EFL teachers

Effects of a Personalized Reading Software Program on the Development of Language Learners' Reading Comprehension

Mehrak Rahimi, Ghazal Beyzavi

English Department Shahid Rajaei Teacher Training University (SRTTU) Tehran, Iran
rahimi@sru.ac.ir

Fatemeh Saffari

Department of Computer Engineering Iran University of Science and Technology (IUST)
Tehran, Iran
fatemeh_saffari@comp.iust.ac.ir

Abstract—The current study explored the effects of a personalized reading software program designed based on language learners' cognitive style on the development of their reading comprehension. Forty Iranian K-9 students were selected through convenience sampling and were assigned into control (n=20) and experimental (n=20) groups. Both groups' entry level of English reading proficiency was assessed by reading paper of Cambridge A2 Key exam. Reading was taught to both groups for 10 sessions using a researcher-developed software program. The experimental group used the reading software designed based on users' cognitive profile (visual, auditory and kinesthetic) with customized instructional scenarios. The control group used a version of the same software that did not include any user-tailored teaching materials. Both groups took part in reading paper of A2 Key again at the end of the experiment. The data were analyzed using One-way Analysis of Covariance (ANCOVA). The results revealed a significant difference between participants' reading comprehension at the end of the experiment in favor of the experimental group. The finding highlighted the role of learners' diversity in the success of computer-assisted learning environments, and has certain implications for software developers and language pedagogues.

Keywords— personalized; software; cognitive style; language; reading; comprehension

Gamified Teaching-Learning Approaches in Higher Education: A scoping review

Zeinab Mokhtari

Ph.D. student. Faculty of Education Shiraz University/ TU Dresden Iran/Germany
z.mokhtari@shirazu.ac.ir, zeinab.mokhtari@mailbox.tu-dresden.de

Ghasem Salimi

Associate Professor. Faculty of Education and Psychology Shiraz University Iran
Salimi@shirazu.ac.ir

Ali Akbar Safavi

Professor. Faculty of Power and Control Engineering Shiraz University Iran
Safavi@shirazu.ac.ir

Abstract— Gamification is a concept that is used in various fields, especially teaching and learning. This can contribute to increasing participation, motivation, enjoyment, academic performance, and the transfer of knowledge to learners. Higher education has a substantial role in motivating students by applying this concept to educational goals. This study investigates the gamification concepts as an educational resource, a motivation strategy, a solution to improve the professional knowledge and skills, a novel method for organizing teaching-learning, a platform, an innovative method in the learning processes, a learning scenario, an assessment tool, a pedagogical/didactic approach, and an application to higher education studies. Furthermore, this paper explores gamification reviews in education. Then the teaching-learning approaches which are used in the higher education context are identified. At the first step, a scoping review is carried out through 56 articles. At the second step, various learning approaches and strategies are highlighted.

Keywords— Gamification, Higher Education, Learning Strategy, Learning Approach, scoping review

Investigating the Effects of E-Learning Service Quality on University Brand Image :Mediating Effects of Trust and Satisfaction

Mohammad Abbaszadeh

Department of Business Administration, Institute of Mehr Alborz Higher Education

Purpose: This paper analyzes how service quality and knowledge sharing can affect student satisfaction and university brand image. For this purpose, an online survey was conducted to obtain 225 usable responses. Based on the literature review, a model of university brand image was developed to identify the relevant drivers. The study aims to conceptualize the university brand image and analyze its correlations with student satisfaction, trust, knowledge sharing, and service quality.

Methodology: Quantitative methods were employed for data collection by using a questionnaire in the Institute of Mehr Alborz Higher Education, Iran, for hypothesis testing . The author used the quantitative partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) technique.

Findings: Research findings indicated that technical system quality and learner quality played key roles in student satisfaction. Moreover, instructor quality, knowledge sharing, and student satisfaction had significant effects on university brand image. Trust had a positive mediating effect on the correlation between knowledge sharing, instructor quality, and university brand image. Overall, the proposed model demonstrated the importance of experience-based service attributes, knowledge sharing, and their effects on university brand image for sustainable goals.

Originality/Value: This study contributes to the literature on e-learning and marketing within the academic context and provides a framework for enhancing decision quality in universities. The results suggested focusing on technical system quality, learner quality, instructor quality, and knowledge sharing to improve the university brand image.

Keywords: e-Learning, university brand image, service quality, trust, knowledge sharing

Technology Acceptance Model and Mobile learning

Dr. Elham Akbari

Assistant Professor at Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Abstract— Today, technology has become an inseparable part of the youth's lives that in turn has led to critical changes in the acculturation and education patterns. Therefore, education and especially eLearning specialists should put in the effort and endeavor to adequately use these instruments in learning and teaching. The present research aimed at comparing the experimental (using smartphones) and control (face to face traditional teaching) groups in terms of learning TOEFL vocabulary words and their perceptions on TAM variables. The results showed that the experimental group learnt significantly more than the control group and the experimental group's attitude to using mobile technology underwent a positive and significant change.

Keywords: English language, vocabulary words, learning, Mobile Learning, smartphone.

The Effects of Information Technology on Teaching and Learning English

Mahdi Hamzehloo

Department of Management and IT, Institute of Higher Education Mehr Alborz
Tehran, Iran
danesh_hamzehloo@yahoo.com

Maryam Hamzehloo

Department of TEFL and English literature, Tehran Payame Noor University
Tehran, Iran
hamzehloo.positive@gmail.com

Abstract—Nowadays many new apps have affected our life and changed our lifestyles. One aspect that has had many benefits is education and learning English is no exception. The rapid development of information technology made a better situation for the teaching model. As a result, technology plays a significant role in English technology. the present study focuses on the use and necessity of technology in learning and teaching English, Suggestions for blending technology with traditional teaching, the Benefits of technology in improving language skills, and problems in the use of technology. The researchers recommended that language teachers should be motivated and encouraged to improve their computer knowledge and skills that would have an effective effect on their teaching and the students' creativity and confidence.

Keywords—information technology; language learning; teaching English

The Effect of Out-of-Class Mobile-based Role-play Assignments on Intermediate Female EFL Learners' Oral Production

Abbas Zare-ee*¹

English Department, faculty of Literature and Foreign languages, University of Kashan, Iran
Abbaszarei72@yahoo.co.uk Zare-ee72@kashanu.ac.ir

Abstract

The recording and easy transmission features of mobile devices such as smartphones and tablets can contribute a lot to teaching and learning English as a Foreign Language (EFL) without suffering from many spacio-temporal constraints. These devices can provide greater convenience compared to computers for EFL learners in doing various assignments. To empirically test the effect of out-of-class mobile-based assignments on EFL learners' progress, the quasi-experiment reported here tested the effect of out-of-class mobile-based role-play assignments on a group of female intermediate EFL learners' speaking ability. 40 female learners in a private language institute in central Iran, purposefully homogenized in terms of English proficiency through the Online Track Test (<https://tracktest.eu>), were randomly assigned to control and experimental groups. The 20 learners in the control group received their 12 90-minute conversation lessons with no use of mobiles, whereas learners in the experimental group recorded and sent mobile-based role-plays assignments for each lesson. Gains in posttest oral production scores assigned by two trained raters based on ACTFL Oral Proficiency Interview guidelines were compared across groups. Independent samples T-test results showed that the group who received the mobile-assisted intervention ($M=15.5$, $SD=1.72$) significantly outperformed the participants in the control group ($M=14$, $SD=1.70$) in terms of oral production ($t= 2.73$, $p \leq .05$). The findings confirm the effectiveness of mobile-assisted homework assignment in teaching EFL and have practical implications for second language instruction.

Keywords: Speaking ability, Mobile-assisted language learning, Oral Production, Role-play

---

¹Corresponding author

The Factors Affecting Students' Intention to Use Social Networks as an Educational Facilitation Tool in the Covid-19 Pandemic Age

Hamed Heidari¹ *

Assistant Professor, Department of Information Technology Management, Faculty of Information Technology Management, Institute of Higher Education MehrAlborz, Tehran, Iran, corresponding author: Heidari@mehralborz.ac.ir

Niloufar Baserisalehi²

Master of Information Technology Management, Faculty of Management, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
Niloufar.salehi@srbiau.ac.ir

Abstract—The Covid-19 pandemic in the world proved that the current style of education needs to be revised and reconsidered and the potentials of information technology should be further used in education. Understanding the attitude of users in using social networks seems to be highly important due to the increased use of online social networks. In this study, we targeted the evaluation of factors affecting students' intention to use social networks as an educational facilitating tool in the Covid-19 pandemic era based on the Davis Technology Acceptance Model (TAM) and other studies in this area. To this end, we first reviewed the literature to extract the factors affecting the intention of students to use social networks, based on which, the structural equations model was formed. This study was conducted among 200 students. The partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) technique was used to analyze the data. The findings analysis indicated the usefulness of the perceived use and perceived ease of use on the intention to use social networks. The results of this study provide fruitful insight into the use of social networks as an educational facilitation tool for policy-makers.

Keywords—Perceived usefulness; Perceived ease-of-use; Intention to use online social networks; Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM).

The Impacts of Flipped Instruction on MA Students' Perceptions and Knowledge of English Language Teaching Methodology

Mahboubeh Taghizadeh and Nazanin Adhami

Department of Foreign Languages

Iran University of Science and Technology Tehran, Iran

Mah_taghizade@iust.ac.ir, adhami.nazanin@yahoo.com

Abstract-The purposes of this study were to investigate the effects of flipped classroom on MA students' perceptions and knowledge of English language teaching methodology, to determine advantages and challenges of flipped classroom, and to explore students' interest in using this approach in their English language classes. The participants were 27 MA students of TEFL at Iran University of Science and Technology. The instruments were a pretest and a posttest on English language teaching methodology along with four open-ended questions. The results revealed a statistically significant difference between students' pre and posttest scores on knowledge of English language teaching methods. With regard to their conceptions of flipped classroom, students defined it as an inverted classroom in which content presentation becomes home activity and homework becomes classroom activities. The results also revealed that integration of practical activities inside the class and more student engagement were found the most important advantages of flipped classroom, while problems with access to technology and Internet were the most frequent disadvantages of this pedagogical approach. Most students also reported that they would flip their own English language classes since they held the opinion that flipped classroom could be an engaging method of teaching, creating more effective time in the class.

Keywords-flipped instruction, perceptions, English language teaching methodology, MA students of TEFL, knowledge

Useful experiences of Virtual Education in Iranian schools during of the COVID-19 pandemic

Ashrafoalsadat Shekarbaghani

Department of Science & Mathematics Education, Education Studies Research Center.

Organization for Educational Research and planning (OERP), Iran, Tehran.

E-mail: a20.baghani@gmail.com

Abstract— This study was conducted during the Corona period in Iran. Describes experiences of the virtual education method in this period that can be useful for teachers who are teaching in the virtual method in this period. Utilizing virtual education using new methods will make the educational systems more efficient and effective in human societies. In this article, an experience of how to manage a virtual classroom that can be very effective in good performance in learning; It is explained that it can be useful for all those who want to provide virtual training .

Keywords— Virtual Education, virtual method, learning, the COVID-19.

ارائه الکترونیکی دروس برنامه نویسی کامپیوتر در پردیس فنی دانشگاه تهران جمال کزازی*

۱. دانشجوی دکترای مهندسی برق مخابرات، دانشگاه تهران Jamal.kazazi@ut.ac.ir

چکیده

با همه گیری ویروس کوید-۱۹ و عدم امکان برگزاری کلاس درس های دانشگاه به صورت حضوری، یکی از چالش های پیشروی مدرسین دانشگاه ها، تهیه محتوای متناسب با شرایط و همچنین روزآمد کردن شیوهی ارزیابی دروس خود با توجه به برگزار نشدن امتحانات به صورت حضوری بوده است. با توجه به اینکه محتوای هر درس و نیازها و مخاطب آن متفاوت است، برای تدریس درس برنامه نویسی در دو ترم گذشته شیوه هایی اتخاذ شد که به جهت انتقال تجربه و کمک به شناخته شدن مزایا و معایب طرح ها در این مقاله بررسی شده اند. روش برگزاری درس برنامه نویسی کامپیوتر به زبان ++C، برنامه نویسی متلب، آزمایشگاه مخابرات دیجیتال و پایتون که در بخش ها و درس های مختلفی به عنوان مکمل دیگر دروس ارائه شده، در این گزارش آمده است.

کلیدواژه: برنامه نویسی کامپیوتر، ارائه الکترونیکی، تشابه یابی، ارزشیابی الکترونیکی.

ارائه مدلی جهت بهبود زیرساخت شبکه از طریق مجازی سازی بر اساس VxLAN و SDN

زینب زارع^۱، رضا جاویدان^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد شبکه‌های ارتباطی و کامپیوتری، دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه صنعتی

شیراز، zeinab.zare.eng@gmail.com

۲. دانشیار، دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه صنعتی شیراز، javidan@sutech.ac.ir

چکیده

امروزه اکثر سازمان‌ها در سراسر دنیا به سمت یادگیری الکترونیکی و توسعه آموزش‌های مجازی در حرکت هستند. این فناوری به زیرساختی مناسب نیاز دارد تا با افزایش مشتریان ابر، با چالش‌های مقیاس‌پذیری و کمبود منابع روبرو نشود. در این پژوهش، مدلی جهت بهبود زیرساخت شبکه بر اساس معماری شبکه‌های نرم‌افزار محور ارائه گردیده است. از پروتکل VxLAN، برای جداسازی شبکه‌های مجازی استفاده شده تا نیاز به تغییر شبکه زیرلایه IP مراکز داده نباشد و از منابع موجود استفاده بهینه برده شود. در راستای پیاده‌سازی این طرح، به بررسی محیط مجازی مناسب برای ایجاد شبکه‌های روپوش پرداخته شده تا تونل VxLAN در شبکه‌ای نزدیک به شبکه‌های مراکز داده ایجاد شود و با معماری SDN، پیچیدگی‌ها و چالش‌های راه‌اندازی آن برای مدیر شبکه کاهش داده شود. در ادامه، عملکرد تونل NVGRE، VxLAN بهبود یافته با SDN و بدون آن، بر روی زیرساخت پیشنهادی مورد ارزیابی قرار گرفته است. نتایج بیان‌گر بهبود VxLAN از لحاظ تاخیر و توان‌گذردهی می‌باشد.

کلیدواژه: مجازی‌سازی، شبکه‌های نرم‌افزار محور، زیرساخت مجازی، تونل‌سازی، VxLAN

* شیراز، بلوار مدرس، خیابان شهید کلاتری، دانشگاه صنعتی شیراز، دانشکده مهندسی فناوری اطلاعات و ارتباطات، کد پستی ۷۱۵۵۷-۱۳۸۷۶،

تلفن: ۰۷۱-۳۷۲۶۱۳۹۱ داخلی ۲۸۱۶

ارائه مدلی جهت تعیین رابطه بین آمادگی معلمان ، فرایندهای یاددهی - یادگیری و حضور فراگیران با آموزش آنلاین مبتنی بر نقش واسطه ای سیستم پشتیبانی (مورد مطالعه؛ معلمان دوره ابتدایی آموزش و پرورش شهر اصفهان)

سیمین نقش^۱

لیلا زینالی^۲

محبوبه پری زنگنه^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تعیین رابطه بین آمادگی معلمان، فرایندهای یاددهی- یادگیری و حضور فراگیران با آموزش آنلاین مبتنی بر نقش واسطه ای سیستم پشتیبانی بوده است. روش پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی بوده است. جامعه آماری مورد مطالعه این تحقیق را معلمان دوره ابتدایی آموزش و پرورش شهر اصفهان در سال تحصیلی ۴۰۰-۱۳۹۹ تشکیل داده اند. تعداد ۳۸۲ نفر به روش تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند و به پرسشنامه های محقق ساخته؛ آمادگی معلمان مشتمل بر سه بعد شناختی، عاطفی، روانی- حرکتی، فرایندهای یاددهی- یادگیری مشتمل بر سه بعد تدریس به شیوه معکوس، شیوه سازنده گرایی و شیوه اکتشافی، حضور فراگیران مشتمل بر سه بعد شناختی، اجتماعی و یاددهی، سیستم پشتیبانی، آموزش آنلاین پاسخ دادند. از آلفای کرونباخ برای اعتبار و از روایی صوری نیز برای بررسی روایی پرسشنامه ها استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد، بین آمادگی معلمان، فرایندهای یاددهی- یادگیری و حضور فراگیران با آموزش آنلاین، رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. سیستم پشتیبانی، رابطه بین عوامل سه گانه اثرگذار با آموزش آنلاین را میانجی گری می کند.

کلید واژه ها: آمادگی معلمان، فرایندهای یاددهی- یادگیری، حضور فراگیران، آموزش آنلاین، سیستم پشتیبانی.

^۱. دکتر برنامه ریزی آموزش از دور، سازمان سما، اصفهان، ایران

^۲. ارشد برنامه ریزی آموزشی، معاون آموزش ابتدایی آموزش و پرورش ناحیه ۳، اصفهان، ایران

^۳. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، کارشناس ارزیابی عملکرد پیش دبستان ناحیه ۳، اصفهان، ایران

ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان در محیط الکترونیکی: چالش‌ها و راهکارها

فرهاد سراجی^۱، حامد عباسی کسانی^۲

۱. دانشیار برنامه ریزی درسی دانشگاه بوعلی سینا fseraji@basu.ac.ir

۲. دکترای فناوری اطلاعات در آموزش عالی دانشگاه شهید بهشتی

چکیده

ارزشیابی در محیط الکترونیکی با چالش متعددی روبرو است. هدف این پژوهش شناسایی این چالش‌ها و ارائه راهکارهای عملی برای رفع آنها بود. این پژوهش در دو فاز اجرا شد. در فاز اول ۲۵ مقاله مرتبط با چالش‌های ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان با روش تحلیل محتوا توسط دو نفر فرد خبره تحلیل شدند و در فاز دوم هفت جلسه مصاحبه کانونی چهار ساعته با مدرسان هفت دانشگاه اجرا شد و داده‌های آن به شیوه کدگذاری و مضمون‌یابی تحلیل شد. یافته‌های حاصل از دو فاز نشان داد که دانشگاه‌ها با سه چالش سرقت ادبی و تقلب، ضعف فنی ابزارهای ارزشیابی و ضعف آموزشی تکالیف و آزمون‌های ارزشیابی روبرو هستند که با اتخاذ هشت راهبرد می‌توان راهکارهای عملی متنوعی را برای ارزشیابی به کار گرفت که علاوه بر قابلیت‌های اجرایی در بستر فناوری، دارای ظرفیت‌های تربیتی فراوانی هستند و ارزشیابی الکترونیکی را در خدمت یادگیری قرار می‌دهند.

کلیدواژه: آموخته‌های دانشجویان، محیط الکترونیکی، چالش‌ها، راهبردها، راهکارها

ارزیابی عملکرد روش تدریس در سیستم یادگیری الکترونیکی _ مطالعه موردی:

مؤسسه آموزش عالی مهر البرز

علیرضا جهانی^۱ و پریسا سلمانی نژاد^۲

۱. دکترا، علوم کامپیوتر، استادیار مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز

jahani@mehralborz.ac.ir

۲. کارشناس ارشد، مهندسی فناوری اطلاعات گرایش معماری سازمانی

ParisaSalmaniNezhad@gmail.com

چکیده

با رشد و گسترش یادگیری الکترونیکی و افزایش داده های مرتبط با موجودیت های درون یک سیستم یادگیری الکترونیکی، لزوم تحلیل داده های حاصل روز به روز افزون گشته و شیوه های گوناگونی جهت این مهم پیشنهاد می گردد. لذا هدف اصلی این مقاله بررسی شیوه تدریس با استفاده از ابزارهای داده کاوی می باشد. بدین منظور، پس از بررسی داده های سیستم مدیریت یادگیری مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز و شناسایی داده های مناسب، به استخراج داده های مورد نیاز و حذف داده های مغشوش پرداخته و داده ها از سه دانشکده فناوری اطلاعات، مهندسی و مدیریت با سه روش تدریس (تعریف پروژه، تعریف کوئیز و هیچکدام) ذخیره گردید. سپس با اجرای الگوریتم خوشه بندی تو سط نرم افزار کلمنتاین، میزان فعالیت دانشجویان در پورتال و تالار گفتمان شناسایی شده و دانشجویان دسته بندی شدند. پس از شناسایی این دسته ها در هر سه دانشکده مذکور مشخص گردید که با توجه به میزان فعالیت دانشجویان، شیوه های گوناگون تدریس سبب ایجاد تفاوت معناداری در میزان فعالیت دانشجویان شده است. همچنین با اجرای الگوریتم های درخت تصمیم و شبکه عصبی میزان فعالیت دانشجویان در پورتال و تالار گفتمان بدست آمد و با توجه آنها، بهترین شیوه تدریس انتخاب گردید. طبق نتایج بدست آمده، نشان داده شد که خروجی الگوریتم درخت تصمیم نیز با الگوریتم شبکه عصبی دقیقاً نتایج یکسانی دارد. در حالت کلی می توان نتیجه گرفت میزان فعالیت دانشجویان در پورتال و تالار گفتمان رابطه مستقیمی با روش تدریس اساتید دارد.

کلمات کلیدی: دانشگاه الکترونیکی، یادگیری الکترونیکی، روش تدریس الکترونیکی، داده کاوی، ابزارهای داده کاوی.

^۱ استان کرمان، شهرستان بم، میدان آزادی، کمربندی طالقانی، طالقانی ۲۱، کد پستی ۷۶۶۱۶۳۱۸۴۴

ارزیابی گروه‌بندی همگن یادگیرندگان در محیط یادگیری مشارکتی الکترونیکی مهسا قاسمی^۱، غلامعلی منتظر^{۲*}

۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه تربیت مدرس، ghasemi.mahsa@modares.ac.ir

۲. استاد مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه تربیت مدرس، montazer@modares.ac.ir

چکیده

گروه‌بندی یادگیرندگان الکترونیکی یکی از مسائل مهمی است که امروزه با گسترش آموزش‌های برخط توجه بسیاری را به خود جلب کرده و تأثیرگذاری زیادی بر کیفیت یادگیری دارد. یادگیری مشارکتی راهبردی مؤثر برای ارتقای یادگیری در محیط‌های شبکه‌ای است که یادگیرندگان برای بهره‌مندی از این شیوه باید در بهترین حالت ممکن در گروه‌ها جای گیرند. در این پژوهش از شاخصه‌های «علاقه» و «دانش‌پیشین» برای شکل دادن به گروه‌های «همگن» استفاده شده است. مدل پیشنهادی در یک دوره آموزش الکترونیکی زبان انگلیسی برای تعداد ۵۲ زبان‌آموز مورد ارزیابی قرار گرفته است. نتایج ارزیابی نشان می‌دهد مدل گروه‌بندی همگن با استفاده از دو شاخصه «علاقه» و «دانش‌پیشین» روشی مؤثر در گروه‌بندی است که بهبود کیفیت یادگیری یادگیرندگان را در شرایط یادگیری مشارکتی در محیط الکترونیکی به دنبال دارد.

کلیدواژه: یادگیری الکترونیکی، یادگیری مشارکتی، گروه‌بندی همگن، علاقه، دانش‌پیشین

اساتید و چالشهای آموزش از راه دور

منیژه احمدی^{۱*}، سیده فاطمه نورانی^۲، عنایت الله یزدان پناه^۳

۱. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران m.ahmadi@rey.tpnu.ac.ir

۲. استادیار، گروه فنی و مهندسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران sf.noorani@pnu.ac.ir

۳. استادیار، گروه زیست شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران E.yazdan49@rey.tpnu.ac.ir

چکیده

با ادامه بحران ویروس کرونا، بسیاری از دانشگاه‌های سراسر جهان ناگزیر به تعطیلی و روی آوردن به سیستم‌های آموزش برخط شده‌اند. با گسترش تکنیک‌های آموزشی مبتنی بر رایانه، الگوهای سنتی آموزش که بسیار منفعل بودند، جای خود را به الگوهای مدرن‌تر سپردند. هدف این مقاله، بررسی آموزش از راه دور و چالش‌های آن از نظر استادان دانشگاه پیام نور می‌باشد. روش پژوهش به لحاظ هدف؛ کاربردی و به لحاظ نحوه گردآوری اطلاعات؛ کیفی از نوع تحلیل محتوا است. در این تحقیق پس از نمونه‌گیری هدفمند از نوع همگون و بررسی اسناد و تحقیقات، فرایند مصاحبه با خبرگان کلیدی و مطلع تا هنگام شناسایی و توصیف کامل ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخصها و حصول اشباع نظری استمرار یافت. جهت تعیین چارچوب منطقی از مجموع داده‌های گردآوری شده، مراحل شناسایی، یادداشت برداری و طبقه‌بندی مفاهیم انجام شد. بدین منظور اطلاعات بدست آمده تجمیع و متون با استفاده از روش نشانه شناسی مورد بررسی مجدد قرار گرفته و بصورت دسته‌های عمده‌تر طبقه‌بندی شد. در نهایت، دسته‌ها بازبینی و موارد تکراری حذف، موارد مشابه و کوچکتر ادغام و ابعاد موضوع مشخص و در چارچوب مؤلفه‌ها و شاخص‌های بدست آمده سطح‌بندی شدند. براساس نتایج حاصله، مدل استخراجی دارای ۳ بعد، ۷ مؤلفه و ۶۰ شاخص برای چالش‌های آموزش الکترونیکی دانشگاه استخراج گردید. پس از نهایی شدن تحلیل داده‌ها و استخراج مدل مفهومی، به منظور سنجش اعتبار مدل با ۱۰ نفر از خبرگان و صاحب نظران دانشگاه در قالب یک گروه کانونی درخصوص ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های توافق صورت پذیرفت.

کلیدواژه: آموزش از راه دور، چالش‌های آموزش، دانشگاه پیام نور

* ابتدای اتوبان ارتش، خیابان نخل، دانشگاه پیام نور، سازمان مرکزی، ساختمان شماره ۲ طبقه دوم بخش علوم تربیتی و روانشناسی، صندوق پستی: ۴۶۹۷-

الگوی مشاوره و پشتیبانی «کتاب»؛ حاصل یک تجربه مدرسه‌ای

محمد رضا حشمتی^۱، وحیدرضا پور تقی^۲، علیرضا رزاقی^{۳*}، احمد قرائی^۴

۱. مشاور تربیتی و تحصیلی، دبیرستان دوره اول مفید یادگار امام، m.heshmati@mecp.ir

۲. مشاور تربیتی و تحصیلی، دبیرستان دوره اول مفید یادگار امام، v.pourtaghi@mecp.ir

۳. دبیر و مسئول پایه هفتم، دبیرستان دوره اول مفید یادگار امام، a.razzaghi@mecp.ir

۴. دبیر و مسئول پایه نهم، دبیرستان دوره اول مفید یادگار امام، a.qaraee@mecp.ir

چکیده

پس از همه‌گیری بیماری جدید کرونا در سطح جهان، مسائل جدیدی برای رشته‌های مختلف به وجود آمد که آموزش و پرورش را هم درگیر کرد، تا جایی که مدارس کاملاً به صورت غیرحضورى برگزار شدند و همه معلمان، دانش‌آموزان و خانواده‌ها به صورت جدی وارد آموزش در فضای مجازی شدند. در این فضای جدید و نسبتاً ناشناخته، مسائل و مشکلات فراوانی به وجود آمد که از نظر روحی و روانی همگان را درگیر کرد و دانش‌آموزان دچار مسائل جدی آموزشی، روانی و تربیتی شدند. فرایند مشاوره در کنار آموزش همواره در دبیرستان متوسطه اول مفید مدنظر بود و دبیران دوره‌های تخصصی لازم را دیده بودند. در شرایط حضوری با رصد دانش‌آموزان یا درخواست آنها و اولیای گرامی مشاوره حضوری انجام می‌شد. بنابراین در این شرایط ویژه نیز مشاوران متخصص وارد کار شدند و با اقدامات کوتاه مدت و میان مدت به دنبال طراحی الگویی هماهنگ و نظام‌مند برای مشاوره بودند. خوشبختانه با جمع‌بندی دانش و تجربه همراه مشورت گروهی تیم مشاوره مدرسه الگوی ساده و اثربخش «کتاب» طراحی شد و در نتیجه آن امکان رسیدگی فردی به دانش‌آموزان فراهم گردید و نتایج خوب آن مشاهده شد. در مقاله حاضر گزارشی کوتاه از این الگو، پیش روی شماست.

کلید واژه: فضای مجازی، آموزش مجازی، ارتباط مؤثر، رسیدگی فردی، تحلیل داده‌ها، مشاوره نظام مند

آموزش آنلاین، اشتغال و توسعه جامعه محلی معرفی استارتآپ اجتماعی کاریار به عنوان یک تجربه موفق آزاده شمس، زهرا عمرانی^۲

چکیده

کمی بعد از آغاز دنیاگیری کرونا^۱ و در ابتدای سال ۱۳۹۹، بنیان گذران موسسه کاریار با مشاهده اثرات جبران ناپذیر کرونا از یک سو، از جمله اختلال در کسب و کارهای بزرگ و کوچک و بیکاری حاصل از آن و از سوی دیگر رونق کسب و کارهای آنلاین، تصمیم به راه اندازی استارتآپ اجتماعی کاریار گرفتند. بنابراین با تشکیل تیمی مجرب از افراد متخصص و حرفه ای در گرایش های کارآفرینی، توانمندسازی اقتصادی، مشاوره ی مدیریت و سلامت عمومی، استارت آپ اجتماعی کاریار تاسیس شد. تا با آموزش آنلاین دانش کامپیوتر و به خصوص کدنویسی، فرصت اشتغال از راه دور را برای عموم علاقه مندان فراهم کنند. بنابراین با ارتباطی که بین کاریار و سازمان های مردم نهاد و خیریه های فعال در حوزه آموزش برقرار شد، مجموعه ای از جوانان ۱۶ تا ۳۰ ساله سراسر ایران که تحت حمایت این سازمان ها بودند، به کایار معرفی شدند و با گذراندن مراحل شامل مصاحبه و شرکت در کارگاه های مقدماتی ۵۰ مهارت آموز، آموزش های خود در کاریار را به صورت آنلاین و کاملاً از راه دور در سه حوزه ی اصلی برنامه نویسی و تفکر الگوریتمی، دوره پایتون پیشرفته، دوره طراحی وب و مهارت های ICDL و دوره های تکمیلی آموزش زبان انگلیسی و مهارت های ارتباطی شروع کردند. با پایان دوره مقدماتی در مقاله پیش رو تلاش می شود تا مدل آموزشی این موسسه و دستاوردهای آن به عنوان یک تجربه موفق^۳ ملی معرفی شود.

کلیدواژه: آموزش آنلاین، تجربه موفق، توسعه جامعه محلی، استارتآپ اجتماعی

^۱دانش آموخته کارشناسی ارشد ارتباطات و توسعه از دانشگاه سیتی لندن، پژوهشگر

^۲دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت سازمان های غیرانتفاعی از دانشگاه واشنگتن، مدیرعامل کاریار

^۳Pandemic

^۴Coronavirus or Covid-19

^۵Best Practices

آموزش مهندسی الکترونیکی در ترم تحصیلی گذشته و راهکارهای بهبود کیفیت آن

جمال کزازی^{*۱}

۱. دانشجوی دکترای مهندسی برق مخابرات، دانشگاه تهران Jamal.kazazi@ut.ac.ir

چکیده

آموزش برخط و الکترونیکی یکی از محورهای مهم گفتگو در مجامع تخصصی و پژوهش‌ها در سال‌های اخیر بوده است. با همه‌گیری کوید-۱۹ در ایران و جهان، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به ناچار به سمت استفاده از این شیوه رفته‌اند. گرچه ابتدای امر آمادگی چندانی در همه‌ی مراکز آموزشی وجود نداشت، اما با ادامه پیدا کردن بحران و ثابت ماندن وضعیت، دانشگاه‌ها راه خود را تاحدی پیدا کرده‌اند. همچنین به منظور انتقال تجربه و بررسی راهکارها، همایش‌ها و نشست‌های متعددی در سال ۱۳۹۹ در کشور برگزار شد. این مقاله به بررسی واقعیت‌های بیشتری از بخش‌های مختلف آموزش مهندسی الکترونیکی پرداخته و برای هر بخش راهکارها و پیشنهادهای اجرایی ارائه داده است. بررسی تصمیم‌های اتخاذ شده در این دوران، شیوه اجرای دروس مهارتی، بار مضاعف ناشی از پخش نمره مستمر دانشجویان، تقلب و شیوه‌های مقابله با آن و توسعه‌ی عدالت آموزشی از محورهای اصلی بحث این گزارش است.

کلیدواژه: ارزیابی مستمر، آموزش الکترونیکی، ارزشیابی الکترونیکی، فرسودگی تحصیلی.

*همدان شهرک مدنی، فاز یک، آزادگان ۵، زنبق ۲، پلاک ۲۳۸، کدپستی ۶۵۱۳۸۵۹۸۳۶، شماره تلفن همراه: ۰۹۱۸۷۰۴۲۱۸۴

بررسی اثربخشی ابزارهای یادگیری همراه، مورد مطالعه موسسه مهرالبرز محبوبه شهریاری خیرآبادی

کارشناس ارشد مهندسی فناوری اطلاعات، دبیر آموزش و پرورش

دکتر رحیم عبادی

دکتری مدیریت آموزشی، قائم مقام موسسه مهرالبرز

mahboobeh.shahryari@gmail.com , r.ebadi@mehralborz.ac.ir

چکیده

این پژوهش باهدف کلی ارزیابی واکنش دانشجویان نسبت به استفاده از ابزارهای هوشمند همراه برای تعامل با پرتال آموزشی دانشگاه، بر اساس سطح اول مدل کرک پاتریک است. در قدم بعدی با بررسی بستر فنی پرتال یادگیری و دیگر نرم افزارهای آن در موسسه مهرالبرز تهران، تلاش شد به روشی ساده نوعی شبیه سازی پرتال انجام شود و برنامه نسخه های مختلف برای انواع ابزارهای هوشمند ارائه شد به طوری که بتواند به دانشجویان کمک کند تا تعامل بهتری با پرتال، درس ها و اساتید خود داشته باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر تعداد سی نفر از دانشجویان رشته های مختلف موسسه مهرالبرز است که بعد از کار با پرتال نمونه سازی شده دانشگاه و برنامه موبایل آن اقدام به پاسخگویی به پرسشنامه نمودند. روش جمع آوری اطلاعات در مرحله ارزیابی نظرات، پرسشنامه بوده و از SPSS نسخه ۱۹ به منظور تحلیل داده ها استفاده شده است و همچنین در مرحله طراحی و تولید نمونه آزمایشی سیستم مدیریت محتوای آموزشی موودل که یک برنامه اوپن سورس است مورد استفاده قرار گرفت. بررسی نتایج حاصل از این پژوهش رضایت کاربران و تمایل ایشان به استفاده از ابزارها را نشان می دهد.

کلمات کلیدی: یادگیری الکترونیکی، یادگیری همراه، مدیریت محتوای آموزشی (LMS)، کرک پاتریک

بررسی عوامل موثر بر اخلاق حرفه ای استادان از دیدگاه دانشجویان

فرح عالیخانی

کاندیدای دریافت مدرک دکتری رشته برنامه ریزی آموزش از دور^۱

عضو موسسه آموزش عالی الکترونیکی مهر البرز

Alikhani@mehralborz.ac.ir

رحیم عبادی

استادیار دانشگاه فرهنگیان^۲

r.ebadi@mehralborz.ac.ir

چکیده:

پژوهش حاضر با هدف بررسی اخلاق حرفه ای اساتید از دیدگاه دانشجویان در بستر یادگیری الکترونیکی در مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز انجام شده است. روش پژوهش توصیفی - همبستگی بوده و جامعه آماری پژوهش با استفاده از فرمول کوکران، حجم نمونه‌ای به تعداد ۲۸۳ نفر به شیوه تصادفی انتخاب گردید. جهت بررسی عوامل موثر بر اخلاق حرفه ای استادان از دیدگاه دانشجویان از طریق پیشینه پژوهش‌های انجام شده و مبانی نظری در سه بعد (خصیصه‌های فردی، تعاملی در فضای الکترونیکی و کیفیت کار حرفه ای استادان) با ۱۶ شاخص شناسایی شد. به منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته ۲۳ گویه ای استفاده شد جهت بررسی پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ و ضریب پایایی ترکیبی و تصنیف و روایی آن با استفاده از روایی همگرا و روش صوری با محاسبه ی همبستگی هر گویه با نمره ی بعد مربوط به آن سنجیده شد. داده‌ها با استفاده از معادلات ساختاری و تحلیل مسیر در Smartpls3 و آزمون ناپارامتری من ویتنی و کروسکال والیس در Spss24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد: (۱) بین همه ابعاد اخلاق حرفه ای استادان تفاوت معناداری وجود داشت و این بدان معنا است که عوامل مستقل تاثیر معنی داری روی عامل وابسته یا همان اخلاق حرفه ای دارند (۲) بین نظر دانشجویان به لحاظ جنسیت، سن و دانشکده های فنی مهندسی و مدیریت و مدیریت فناوری اطلاعات تفاوت معناداری وجود ندارد. و این بدان معناست دانشجویان در مورد عوامل موثر بر اخلاق حرفه ای اساتید هم نظر هستند.

کلیدواژه: اخلاق حرفه ای، دانشگاه مجازی، یادگیری الکترونیکی

^۱ خیابان کارگرشمالی، خیابان شهید فکوری، خیابان صالحی، نبش کوچه دانش ثانی، پلاک ۳۶، موسسه آموزش عالی مهرالبرز، کدپستی: ۱۴۱۳۹۱۳۱۴۱، تلفن: ۰۲۱۵۷۶۵۸۱۲۹

^۲ خیابان کارگرشمالی، خیابان شهید فکوری، خیابان صالحی، نبش کوچه دانش ثانی، پلاک ۳۶، موسسه آموزش عالی مهرالبرز، کدپستی: ۱۴۱۳۹۱۳۱۴۱، تلفن: ۵۷۶۵۸۳۰۱

بررسی ارتباط هوشمندسازی بر ارتقا انگیزش پیشرفت دانشجویان (مطالعه موردی: دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران)

امیر سام سعادت^۱، زهرا اکبرزاده^۲*

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران a.sam.saadati@gmail.com

۲. کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران zahra_akbarzadeh@outlook.com

چکیده

امروزه بهره گیری از تکنولوژی‌های نوین آموزشی برای تدریس در مقاطع مختلف، به عنوان یک اصل مهم، در کشورهای پیشرفته جهان به شمار می‌رود. با توجه به رشد سریع تکنولوژی در عصر حاضر، فضاهای آموزشی، خصوصا دانشگاه، نیازمند تبدیل به مکان‌هایی هوشمند هستند که بتوان در آن از تکنولوژی و فناوری اطلاعات در جهت تعمیق یادگیری، پیشرفت و گسترش علم استفاده کرد اما متأسفانه بیشترین توجه در امر هوشمندسازی، مرتبط با مدارس بوده و توجه چندانی به هوشمندسازی در سطح دانشگاه نشده است. لذا هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه‌ی هوشمندسازی کلاس معماری در دانشگاه و انگیزش پیشرفت دانشجویان می‌باشد. تکنولوژی و فناوری‌های نوین مورد نیاز برای استفاده، عوامل محیطی، ارتباطات و عوامل امنیتی، از جمله متغیرهایی موثر در این پژوهش می‌باشند. در پژوهش حاضر، ابتدا با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای، فاکتورها و پارامترهای مربوط به هوشمندسازی فضای آموزشی استخراج گردید. سپس تاثیر پارامترهای مستخرج بر میزان انگیزش پیشرفت دانشجویان، با استفاده از روش پیمایش و از طریق توزیع پرسشنامه طیف لیکرت میان دانشجویان کارشناسی ارشد معماری دانشگاه مازندران، بدست آمده و با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. آزمون همبستگی رتبه‌ای اسپیر من میان متغیرهای اصلی مستخرج از پرسشنامه‌ها انجام گرفته و یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که هوشمندسازی فرایند آموزش و استفاده از تجهیزات آموزشی (تجهیزات)، بیشترین تاثیر را بر انگیزش پیشرفت دانشجویان دارد. رتبه‌بندی مولفه‌ها نیز با استفاده از آزمون فرید من صورت گرفت که ترتیب مولفه‌ها از نظر اهمیت به شکل محیطی، امنیتی و تجهیزات به دست آمدند.

کلیدواژه: هوشمندسازی، انگیزش، پیشرفت، دانشگاه، معماری

* مازندران- شهرستان آمل- خیابان نور- خیابان ۲۰ متری شاهد- کوچه ۱۳- مجتمع باران- طبقه ۲- کدپستی: ۴۶۱۶۹۵۷۵۶۸

بررسی برنامه‌های کاربردی سیار در حوزه یادگیری زبان

راضیه کوچک‌زاده^۱، محدثه خطاط^۲

۱. کارشناس مهندسی کامپیوتر و دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران

r.kouchakzadeh99@ut.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران m.kattat@ut.ac.ir

چکیده

نظریه و عمل لازم و ملزوم یکدیگر هستند؛ به همین علت گاهی اوقات بررسی آنچه در عملکرد پیاده سازی شده است می‌تواند کمک شایانی به یافتن و دستیابی به مطالب نظری که در یک حوزه خاص مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنماید. در پژوهش حاضر، چند نمونه برنامه کاربردی یادگیری زبان با هدف استخراج مؤلفه‌های موثر در یادگیری الکترونیک زبان و مطالعه نحوه به کارگیری آنها، مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته‌اند. برای این منظور ابتدا تعدادی از برنامه‌های موجود در بازار مورد بررسی اولیه قرار گرفتند و از میان آنها سه برنامه کاربردی سیار با توجه به معیارهای گزینش برای بررسی و تحلیل انتخاب شدند. برنامه‌های انتخاب شده به روش کیفی و در دسته‌بندی‌های طراحی ساختار کلی، شیوه ارائه مفاهیم درسی، طراحی تجربه کاربری و سطح بازی‌وارگی، شیوه ارزیابی و بررسی سطح تسلط، و نحوه به کارگیری یادگیری اجتماعی و نحوه تعامل کاربران مورد تحلیل قرار گرفتند و در ادامه مقایسه مختصری بین برنامه‌های بررسی شده صورت گرفت. سپس با توجه به یافته‌های حاصل از بررسی این برنامه‌ها و مقایسه صورت گرفته، بخش‌ها و مؤلفه‌های یادگیری الکترونیک که در یادگیری زبان مورد استفاده قرار می‌گیرند بازنگری و معرفی شدند. این مؤلفه‌ها را می‌توان در پنج بخش ابزارهای الکترونیکی، اینترنت، چندرسانه‌ای‌ها، ابزار وب ۲.۰، و بازی‌وارگی معرفی کرد.

کلیدواژه: یادگیری الکترونیک، یادگیری زبان، برنامه کاربردی سیار، بازی‌وارگی

بررسی عوامل پذیرش آموزش الکترونیک از سوی دانش آموزان در دوران شیوع ویروس کرونا (COVID-19)

کلثوم غلامحسین زاده^۱، مریم شعبانی^{۲*}

۱. استادیار، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد واحد ساری

۲. کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

Mrs.shabani1373@gmail.com

مقدمه

در سال های اخیر، تغییر جهت از تمرکز بر آموزش به سمت یادگیری است و یکی از دلایل این تغییر آن است که زبان یادگیری شفاف تر و دارای محدودیت کمتری از زبان آموزش است (اعلامی، ۱۳۹۸). در چنین شرایطی طبیعی است که روش های سنتی و قدیمی آموزش و یادگیری، کارایی خود را از دست می دهد و تدریس و یادگیری دیگر به کلاس های سنتی محدود نمی شوند. در واقع، در دنیای پرشتاب کنونی، بسیاری از روش های سنتی نشان داده اند که قدرت کافی برای انتقال مفاهیم جدید به فراگیران را ندارند و فراگیران برای همگام شدن با محیط دائم التغییر اطراف خود باید به دنبال شیوه ها و رویه های جدیدی برای انتقال دانش و افزایش یادگیری باشند. برای نیل به این مقصود، کمک گرفتن از فناوری برای پشتیبانی فعالیت تدریس و یادگیری با توجه به کاستی های موجود می تواند اثرگذار باشد و بر اساس آن، آموزش دهنده نه فقط انتقال دهنده دانش، بلکه تسهیل کننده فرایند آموزش است (جباری، ۱۳۹۶). در واقع امروزه، فناوری های جدید فرصت های بیشتر، جدیدتر و جذابتری را برای یادگیری ارائه می کنند و می تواند فرایند یاددهی یادگیری را در خارج از کلاس درس ممکن سازد. در این راستا یکی از فناوری های آموزش که در سال های اخیر مورد توجه قرار گرفته است و با شیوع ویروس کرونا (COVID-19)، توجه به آن بیش از پیش بوده است، آموزش الکترونیکی می باشد که بر اساس آن، معلمان به جای آموزش به روش سخنرانی، می توانند چگونگی یادگیری را به دانش آموزان خود به صورت غیر حضوری و از راه دور بیاموزند و به آن ها یاد دهند چگونه جست و جو کنند، روابط را بیابند و حقایق و اطلاعات را با یکدیگر مقایسه و آن ها را با هم ترکیب کنند. بر این اساس، در سال های اخیر آموزش الکترونیکی با سرعت قابل توجهی رواج یافته و جایگاه خود را در ساختار آموزشی بسیاری از کشورهای جهان تثبیت نموده و هم اکنون روش های مدرن آموزشی در حال نفوذ به تمام مراکز و مؤسسات آموزشی و تجاری دنیا است و استفاده از آن و استفاده از رسانه در آموزش، یکی از راه های برون رفت از آموزش سنتی به سمت آموزش مدرن است (رزاقی، ۱۳۹۶).

*. آمل خیابان طالب آملی دریای ۵۸ پلاک ۱۲-۱۶۱۰۹۸۳۱۶۶-۶۶۶۹۳۰۹۶۹۳۰۹۳۷۹۳

بررسی عوامل فردی و تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان (مورد مطالعه: موسسه آموزش عالی مهرالبرز)

شیما حاجی سلیمانی

بهنیا توانایی

۱. فارغ التحصیل ارشد مهندسی نرم افزار info@mehralborz.ac.ir

۲. فارغ التحصیل ارشد مدیریت کسب و کار موسسه آموزش عالی مهرالبرز luckygoldboy67@gmail.com

چکیده

امروزه پیش بینی نقش بسیار مهمی در زندگی بشر ایفا می کند و به همین علت بسیاری از مطالعات به بررسی بر روی این امر پرداخته و تحقیقات زیادی در این زمینه انجام شده است. در این مقاله به بررسی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان می پردازیم که یکی از امور مهم در امر آموزش است و با استفاده از آن می توان به پیش بینی عملکرد دانشجویان در طول دوره تحصیل پرداخت. از آنجا که داده کاوی فرآیندی است که از چشم اندازهای مختلف به تحلیل داده ها می پردازد و جمع بندی آن ها را در قالب اطلاعات مفیدی ارائه می کند، در این مقاله، به شناسایی دانشجویان ضعیف و بررسی عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی آن ها خواهیم پرداخت.

ابتدا اطلاعات مربوط به دانشجویان همچون جنسیت، سن، معدل کل کارشناسی ارشد، رتبه در آزمون، معدل کارشناسی و معدل دروس اختصاصی دانشجویان از طریق اسناد و مدارک موجود در سیستم آموزشی موسسه جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS به تحلیل ارتباط بین متغیرها و بررسی مهم ترین آن ها پرداخته شده است که نتیجه به دست آمده نشان می دهد که متغیرهای معدل دروس اختصاصی و رتبه در آزمون و معدل کارشناسی در پیشرفت تحصیلی دانشجویان تاثیرگذار خواهند بود.

واژگان کلیدی: داده کاوی آموزشی، پیشرفت تحصیلی، عملکرد دانشجویان، پیش بینی

^۱ خیابان کارگر شمالی، خیابان شهید فکوری، خیابان صالحی، نبش کوچه دانش ثانی، پلاک ۳۶، ۰۹۱۲۵۰۰۲۹۵۰

^۲ خیابان کارگر شمالی، خیابان شهید فکوری، خیابان صالحی، نبش کوچه دانش ثانی، پلاک ۳۶، ۰۹۱۲۵۰۰۲۹۵۰

بررسی عوامل موثر بر کارآمد سازی فرایند یادگیری در تدریس مجازی با تاکید بر نقش دستیاران آموزشی مورد مطالعه : موسسه آموزش عالی مهرالبرز رحیم عبادی^۱، آرش قاضی سعیدی^۲

۱. قائم مقام مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز r.ebadi@mehralborz.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، مسئول امور دستیاران مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز ghazisaeedi@mehralborz.ac.ir

چکیده

عصر حاضر موج چهارم انقلاب یا عصر مجازی سازی در امور مختلف می باشد که یادگیری نیز متأثر از این شرایط است، آموزش مجازی و کیفیت مربوط به آن دارای ملاحظات خاصی می باشد که این پژوهش با نگاه به دستیاران آموزشی آن را مورد بررسی قرار داد. هدف این پژوهش بررسی عوامل موثر بر کارآمد سازی فرایند یاددهی در تدریس مجازی با تاکید بر نقش دستیاران آموزشی مورد مطالعه : موسسه آموزش عالی مهرالبرز بود. روش این تحقیق توصیفی - اکتشافی و جامعه آن شامل کلیه دستیاران آموزشی موسسه آموزش عالی مهرالبرز بود. که بر اساس روش همه گماری؛ تمامی ۶۳ نفر دستیار آموزشی در یک نیمسال تحصیلی انتخاب شدند. نتایج حاصل از بررسی اکتشافی در این زمینه نشان داد که ۵ عامل اصلی اثر گذار بر کیفیت کارآمدی آموزش با تاکید بر نقش دستیاران آموزشی به عنوان تسهیلگران فرایند یادگیری یاددهی در این زمینه وجود دارد. این عوامل بر اساس نظر خبرگان امر و بر اساس تحلیل محتوی مفاهیم تخصص آموزشی، انگیزه فعالیت، به روز بودن، تجربه کاری ارزشیابی و بررسی شدن در کیفیت زایی نام گذاری گردیدند و مدل معادلات ساختاری این روابط را تایید نمود. بر اساس نتایج بدست آمده از مقوله های شناسایی شده می توان جهت کارآمد سازی فرایند یادگیری یاددهی در تدریس مجازی با تاکید بر نقش دستیاران آموزشی به کار گرفت.

کلید واژه: دستیاران آموزشی، کیفیت آموزش، تدریس مجازی، آموزش الکترونیک

بررسی نقش مشاوره تحصیلی بر افزایش انگیزش یادگیری و پیشرفت در دانشجویان در دانشگاه الکترونیک؛ مورد مطالعه موسسه آموزش عالی مهرالبرز

آرش قاضی سعیدی^۱، سجاد عبادی^۲

۱. دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، مشاور تحصیلی دانشجویان موسسه آموزش عالی مهرالبرز ghazisaeedi@mehralborz.ac.ir
۲. دانشجوی دکتری سیاستگذاری بین الملل، معاونت دانشجویی فرهنگی موسسه آموزش عالی مهرالبرز s.ebadi@mehralborz.ac.ir

چکیده

انگیزش یادگیری و پیشرفت دو مقوله بسیار مهم در سیستم آموزشی می باشد که موسسات و سیستم های مختلف سعی در ارتقا و بهبود آن دارند و این مساله در آموزش الکترونیک با توجه به شرایط خاص آن از اهمیتی بیشتر برخوردار است. در همین راستا این تحقیق به بررسی نقش مشاوره تحصیلی بر افزایش انگیزش یادگیری و پیشرفت در دانشجویان در دانشگاه الکترونیک پرداخت. روش این تحقیق نیمه تجربی و آزمونی ها سی نفر از دانشجویان مشغول به تحصیل در موسسه آموزش عالی مهرالبرز بودند که به صورت در دسترس انتخاب و به صورت تصادفی در گروه های آزمایش و کنترل قرار گرفتند. گروه آزمایش ۶ جلسه ۹۰ دقیقه ای تحت برنامه مشاوره تحصیلی تدوین شده قرار گرفت و گروه کنترل مداخله ای دریافت نکرد. هر دو گروه پرسشنامه های تحقیق را پیش و پس از مداخله تکمیل کردند. یافته های حاصل از بررسی اثر بخشی رویکرد مشاوره تحصیلی که از مضمون های ایجاد کننده مشاوره تحصیلی در این زمینه بود نشان داد که این رویکرد به شکل معناداری در افزایش انگیزش یادگیری و پیشرفت دانشجویان در موسسه آموزش عالی مهرالبرز اثر گذار است. بر اساس نتایج بدست آمده از مشاوره تحصیلی می توان در کارآمد سازی و بهبود آموزش برای دانشجویان در آموزش های الکترونیک استفاده کرد.

کلید واژه: آموزش الکترونیک، یادگیری، پیشرفت، مشاوره تحصیلی

بررسی فرصتها و چالشهای یادگیری همراه در دانشگاه فرهنگیان

* محبوبه فناخسرو^۱

۱. استادیار برنامه ریزی درسی، دانشگاه فرهنگیان (e-mail: mfannakhosrow@gmail.com)

چکیده

بحران کووید ۱۹ و تاکید بر استفاده از آموزش مجازی، تحقق چرخشهای تحول آفرین در استفاده هدفمند از فرصتهای فناوریانه و یادگیری همراه را مهیا نمود. با فراگیر شدن استفاده از گوشیهای تلفن همراه در جامعه، علاوه بر مزایای فراوان این فناوری جدید، لازمست پیامدهای آن نیز مورد توجه قرار گیرد. در این تحقیق فرصتها و چالشهای یادگیری همراه بررسی شده و پیشنهادهایی به منظور استفاده بهینه از این نوع یادگیری ارائه شده است. هدف از انجام تحقیق حاضر بررسی رابطه فرصتها و چالشهای یادگیری همراه در دانشگاه فرهنگیان است. روش پژوهش کیفی، از نوع پدیدارشناسی است. شرکت کنندگان در پژوهش ۲۰ نفر از دانشجویان بودند که با روش نمونه گیری مطلوب انتخاب گردیدند و نظرات آنان در خصوص یادگیری همراه در سامانه اینترنتی از طریق نظر سنجی گردآوری و با استفاده از نرم افزار تحلیل داده های کیفی MAXQDA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از مجموع یافته های این پژوهش بعد از حذف کدهای مشترک ۳۲ کد مفهومی که بیانگر نظرات دانشجویان در پژوهش بود استخراج گردید. این مفاهیم در ۲ دسته اصلی: فرصتها و چالشها و به ترتیب ۲۱ و ۱۱ دسته فرعی مورد توجه قرار گرفتند. نتایج نشان داد: دانشجویان بدلیل فرصتهای متنوعی که یادگیری همراه فراهم می کند از این نوع یادگیری استقبال می کنند اما ضرورت فراهم سازی بسترهای فنی و تکنولوژیکی و حمایتهای لازم از این نوع یادگیری برای غلبه بر چالشهای موجود، مدنظر آنان قرار دارد.

کلیدواژه: یادگیری همراه، فرصتها، چالشها، دانشگاه فرهنگیان.

بررسی و امکان سنجی زیر ساختارهای آموزش مجازی در کشور مطالعه موردی:

مدارس متوسطه منطقه ۱۶ تهران

مهتری غنی زاده گرایلی، مریم بنائی

۱- دکترای مدیریت آموزشی، mg.ghanizade@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، mbanaeei1375@gmail.com

چکیده

امروزه مسئله افزایش متقاضیان آموزش و پیشرفت فناوری اطلاعات و ارتباطات، سبب ایجاد نگرشی جدید در امر آموزش و شیوه‌های آن شده است. آموزش مجازی به عنوان راه‌حلی برای این مسئله به وجود آمد و فرصت‌های جدیدی را در عرصه‌ی زندگی و یادگیری فراهم آورده است. توسعه و استفاده از فناوری‌های ارتباطی در سیستم‌های آموزشی، سازه‌ای برای تغییر در آموزش هستند که موجب تسهیل ارائه و دریافت برنامه‌های آموزشی در فواصل مکانی شده‌اند. هدف اصلی این پژوهش بررسی نیازها و زیرساخت‌های موردنیاز اجرا و توسعه آموزش مجازی در مدارس منطقه ۱۶ تهران می‌باشد. روش تحقیق مقاله حاضر میدانی، توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری شامل معلمان شاغل در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ در منطقه ۱۶ تهران بوده که به صورت خوشه‌ای به تعداد ۵۰ نفر انتخاب گردیده‌اند. در این مقاله برآنیم با بیان زیرساخت‌های لازم جهت آموزش مجازی در مدارس با توجه به امکانات موجود، راهکارهایی را جهت ارائه آن با حداقل امکانات ارائه دهیم. از نتایج حاصل از داده‌های آماری در راستای مقایسه امکانات و زیرساخت‌های لازم نظیر منابع انسانی، منابع مالی، تجهیزات و تکنولوژی با وضعیت موجود پیشنهاد می‌شود: در زمینه آشنایی فراگیران با رایانه و لوازم جانبی آن توجه کافی شود. راهبرد اصلی در این زمینه این است که کارگاه‌های مهارتی و آموزشی برای فراگیران مجازی با کمک ابزارهای کمک آموزشی مثل فیلم برگزار شود تا فراگیران در بکارگیری ابزارهای آموزش مجازی حداکثر کارایی را داشته باشند. همچنین برنامه‌ریزی آموزشی و درسی باید به طوری انتخاب و طراحی شود که زمینه کاربرد آموزش مجازی در آن فراهم شود. در نهایت تامین منابع مالی در آموزش و پرورش و میزان حمایت مالی ویژه‌ی دولت گامی بلند در راستای ارتقا آموزش مجازی در مدارس شود.

کلید واژه: آموزش مجازی، معلم، فناوری اطلاعات و ارتباطات، مدرسه، استانداردها

بررسی و اولویت بندی عوامل انگیزشی در آموزش الکترونیکی و حضوری

محمد عباسیان، جواد شیرمحمدی، مهدی عزیزی، امید میلانی

۱. استادیار مهندسی صنایع، دانشکده مهندسی و پرواز دانشگاه افسری امام علی (ع) m.abbasian@modares.ac.ir

۲. مربی زبان انگلیسی، دانشکده علوم پایه دانشگاه افسری امام علی (ع) jshirmohammadi1343@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید بهشتی Mehdi.azizi.1368@gmail.com

۴. کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، وزارت آموزش و پرورش milani.omid@yahoo.com

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر «بررسی و اولویت بندی عوامل انگیزشی در آموزش الکترونیکی و حضوری دانشجویان یک دانشگاه نظامی» است. شکل الکترونیکی و غیرحضوری این امر با توجه به شرایط پیش آمده ناشی از مدیریت بحران کرونا بیش از پیش از اهمیت بسزایی برخوردار شده است. راهبردهای انگیزشی بکار رفته در تحقیق حاضر، شامل دو راهبرد کلی انگیزش درونی و بیرونی است؛ که توسط ۷ مؤلفه و در قالب ۵۲ راهبرد (۲۰ راهبرد مختص آموزش حضوری، ۱۷ راهبرد مختص آموزش غیرحضوری و ۱۵ راهبرد آموزش توأمان حضوری و غیرحضوری) مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش، شامل ۳۰۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه نظامی مورد مطالعه و نمونه آماری، شامل ۲۲۶ نفر از آنان است که به روش نمونه گیری تصادفی-طبقه ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها، «پرسشنامه سنجش راهبردهای انگیزشی درونی و بیرونی» است. این پرسشنامه شامل هفت عامل فرماندهان، استادان، دانشجویان، معاونت های دانشگاه، خودکارآمدی، نگرش و جذابیت درونی فعالیت است. روایی پرسشنامه، با بهره گیری از روایی محتوا مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، میزان ۰/۹۰ حاصل شد. برای تجزیه و تحلیل سؤالات از شاخص های آمار توصیفی و آمار استنباطی (شامل آزمون t استودنت تک گروهی و آزمون فریدمن) استفاده شد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که میزان راهبردهای بکار رفته شده از سوی سلسله مراتب فرماندهی تیپ دانشجویان و عوامل اجرایی (معاونت های) دانشگاه خصوصاً در حوزه آموزش های غیرحضوری (الکترونیکی)، در سطح نامطلوب و از سوی دانشجویان و استادان در سطح نسبتاً مطلوب، ولی کمتر از میانگین فرضی پژوهشی است. همچنین راهبردهای انگیزشی درونی (خودکارآمدی، نگرش و جذابیت درونی) در وضعیت نسبتاً مطلوب و بالاتر از میانگین فرضی پژوهش قرار دارند. رتبه بندی عوامل هفت گانه نشان داد که راهبردهای انگیزشی درونی بکار گرفته شده از سوی دانشجویان در وضعیت کاملاً بهتری نسبت به راهبردهای انگیزشی بیرونی است.

کلیدواژه: انگیزش، آموزش حضوری، آموزش الکترونیکی (غیرحضوری)، انگیزش درونی، انگیزش بیرونی.

بنیادهای نظری یادگیری سیار

دکتر مهناز کبودی^۱

استادیار دانشگاه فرهنگیان کرمانشاه

Kabodim52@gmail.com

چکیده

یادگیری سیار، یک رشته چند شاخه‌ای و چند گرایشی است که در سراسر دنیا توجه بسیاری از محققین را به خود جلب نموده است زیرا آنان دریافته‌اند که تکنولوژی سیار تا چه اندازه می‌تواند در امر یادگیری و گسترش آن موثر باشد. پژوهشگر در این مقاله قصد دارد بنیادهای نظری موضوع یادگیری سیار را با استفاده از روش مطالعه‌ی مروری، مورد بررسی قرار داده و براساس هریک از نظریه‌های مرتبط، بر کاربردهای موجود در یادگیری سیار متمرکز گردد. به همین منظور، نویسنده یادگیری سیار را از منظر نظریه‌های رفتارگرایی، شناخت‌گرایی، اجتماعی- فرهنگی، ساختارگرایی، یادگیری موقعیت-محور، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، یادگیری پاسخهای مبتنی بر متن، یادگیری- مشارکتی، یادگیری گفتگو-محور، یادگیری مادام‌العمر، یادگیری غیررسمی، یادگیری فعالیت-محور، یادگیری ارتباط-محور، یادگیری هدایتی و یادگیری مکان-محور مورد بررسی قرار داده است. اگرچه نظریه‌های مختلف با دیدگاههای متفاوتی به موضوع یادگیری سیار پرداخته‌اند، برخی از آنها دارای وجوه مشترکی هستند که با در نظر گرفتن این عوامل نسبتاً مشابه، می‌توان آنها را در طبقه‌ی واحدی قرار داده و در نهایت، هریک از آنها به یکی از طبقات رفتاری، شناختی و اجتماعی- فرهنگی اختصاص یابند. اگرچه تمرکز و بکارگیری دیدگاه ترکیبی که مشتمل بر تمام عوامل مورد تاکید هر سه دیدگاه در یادگیری الکترونیکی باشد، زمینه‌ی کامل تری جهت غنی‌سازی این نوع یادگیری فراهم می‌نماید.

کلیدواژه: یادگیری سیار، بنیادهای نظری، رفتارگرایی، شناخت‌گرایی، اجتماعی- فرهنگی

^۱ کرمانشاه، خیابان فردوسی، سه راه برق، خیابان فاطمی، کوی شهید شاه رضایی، تقوی ۲، آپارتمان مهر و ماه، واحد ۶، کد پستی ۶۷۱۳۷۱۵۳۱۴، شماره تلفن

بهبود آموزش مجازی ریاضی دوره دبستان: مطالعه موردی

سایت mathsframe.co.uk

پریسا بابازاده^۱، نیما خادمی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان نسیبه تهران parisababazadeh01@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان شهید مطهری شیراز nimakhademi743@gmail.com

چکیده

اهمیت درس ریاضی بر کسبی پوشیده نیست و تدریس درس ریاضی به شکل صحیح و کارآمد همواره یکی از دغدغه‌های معلمان بوده است. به این جهت باید به آموزش این درس توجه ویژه کرد و حتی زمینه‌ها و زیرساخت‌های آموزش مجازی آن را فراهم نمود. هدف از انجام این پژوهش معرفی سایت mathsframe.co.uk به عنوان بستری برای آموزش مجازی درس ریاضی است. در این پژوهش سعی شد تا حدودی چالش‌های پیش‌روی آموزش مجازی درس ریاضی را به یک فرصت برای آموزشی بهتر تبدیل کنیم. روش پژوهش توصیفی و از نوع موردی (ژرفا نگر) است. امکانات و بازی‌های موجود در این سایت به بخش‌های محبوب‌ترین بازی‌های رایگان ریاضی، بازی‌های دوستانه تبتلی، مشکلات کلمه، استفاده کردن از یک ماشین حساب، پول، مرتب‌سازی و طبقه‌بندی، برنامه آموزشی ملی، جمع و تفریق، کسر، اعشار و درصد، اندازه‌گیری و زمان، تقسیم‌بندی و ارزش مکانی و گرد کردن، آخرین بازی‌های ریاضیات، ضرب و تقسیم، ترتیب و مقایسه و خواندن اعداد، هندسه، آمار و ITPها تقسیم می‌شود. در این بخش‌ها بازی‌ها و امکاناتی وجود که برای تمرین و آموزش مباحثی مانند پول، نمودارخوانی و کار با انواع نمودار، اعداد بخش‌پذیر به یک عدد و اعداد اول، اعداد اعشاری، اندازه‌گیری زاویه، محور اعداد، تمرین و آموزش انواع عملیات‌های ریاضی، جدول ضرب، مقایسه اعداد، شمارش اعداد، نشان دادن تعداد اشکال و دسته‌ها، جدول ارزش مکانی، اندازه‌گیری حجم، نسبت، کسرها، احتمال، نحوه انتقال اعداد در جمع و تفریق تکنیکی، تقارن، اندازه‌گیری وزن و دما، مختصات، ساعت، کار با خط کش، محیط و مساحت، مناسب می‌باشد. بسیاری از بازی‌های آموزش ریاضی و امکانات مکمل تدریس معلمان، رایگان هستند و احتیاج به ثبت‌نام در سایت، وارد کردن اطلاعات و پرداخت مقداری هزینه ندارد. اما برای تدریس و یا تمرین بخش‌ها به دانش پایه زبان انگلیسی احتیاج است.

کلیدواژه: بهبود تدریس، آموزش مجازی، درس ریاضی، دوره دبستان، [mathsframe](http://mathsframe.co.uk)

پیاده سازی سامانه تحصیلی آنلاین با توجه به شیوع بیماری همه گیر کرونا

مهدی شریفی^۱، عاطفه حسن زاده^{۲*}

۱. دانشجوی کارشناسی مهندسی کامپیوتر، دانشگاه تهران، پردیس دانشکده های فنی، دانشکده فومن e-mail: mehdisharifi@ut.ac.ir

۲. استادیار، دانشگاه تهران، پردیس دانشکده های فنی، دانشکده فومن e-mail: hasanzadeh.a@ut.ac.ir

چکیده

با توجه به گسترش روز افزون آموزش های مجازی بالاخص با شیوع بیماری همه گیر کرونا در کشور، نیاز به بستر آموزشی آنلاین میان اساتید دانشگاه (معلمان) و دانشجویان (دانش آموزان) بیش از پیش حس می شود. از این رو در این مقاله به پیاده سازی کامل یک سامانه تحصیلی، با رویکرد آموزشی می پردازیم. در نهایت، اساتید یا معلمان می توانند از این سامانه به عنوان بستری برای قرار دادن فیلم ها و دوره های آموزشی خود و همچنین برگزاری آزمون های آنلاین و صدور کارنامه برای دانش پذیران خود استفاده کنند.

کلیدواژه: سامانه آنلاین، هاست، دامنه، وردپرس، ماژول

* نشانی کامل پستی به همراه کدپستی، شماره تلفن و شماره دورنگار پدیدآور رابط ذکر شود.

تأثیر درمان ذهن آگاهی بر رقابتی بودن و تمرکز دانشجویان

میثم خدای، هادی خاکسار*^۲

۱. کارشناس ارشد روانشناسی، سازمان زندان ها meysam.khodami.68@gmail.com

۲. کارشناسی ارشد جامعه شناسی، سازمان زندان ها hadikh98@gmail.com

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر روش درمانی ذهن آگاهی بر رقابتی بودن و تمرکز دانشجویان انجام شد. روش: طرح پژوهش حاضر نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل بود و جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان شهر گرمسار در سال های ۱۳۹۸-۱۳۹۹ بود. در این مطالعه نمونه گیری داوطلبانه بود و در مجموع ۵۰ نفر انتخاب شد که از بین آن ها ۳۰ نفر که دارای اضطراب امتحان بالا بودند، به طور تصادفی انتخاب و سپس در دو گروه ۱۵ نفر (آزمایش و کنترل) قرار گرفتند. پرسشنامه پژوهش شامل زیرمقیاس رقابتی بودن مقیاس استرس های ادراک شده ۱ (pss) و پرسشنامه مهارت تمرکز سواری (۱۳۹۴) بود و داده ها به روش تحلیل کواریانس با نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته ها: نتایج نشان داد که که نمره رقابتی بودن و تمرکز افراد که مورد آموزش تکنیک های ذهن آگاهی قرار گرفته بودند نسبت به گروه کنترل از تفاوت معنی داری برخوردار است. نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهاد می گردد که به منظور مقابله با رقابتی بودن و افزایش تمرکز افراد از این روش درمانی نیز در مراکز درمانی و آموزشی استفاده گردد.

واژه های کلیدی: درمان ذهن آگاهی، رقابتی بودن، تمرکز

تاثیر فناوری اطلاعات بر سواد اطلاعاتی دانش آموزان با تحلیل SWOT

حامد حیدری^۱، نادى علیزاده^۲، یاسر غرایق زندی^۳ فرگس نیکزاد^۴

۱. استادیار گروه مدیریت فناوری اطلاعات، موسسه آموزش عالی مهر البرز، تهران، ایران، Heidari@mehralborz.ac.ir

۲. استادیار گروه کامپیوتر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نور، مرکز محمودآباد، محمودآباد، ایران، Nadi.alizadeh.noor@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری مدیریت فناوری اطلاعات، دانشکده مدیریت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، Yaserzandi@yahoo.com

۴. کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات، موسسه غیرانتفاعی نیما، مازندران، ایران، Ngnyzd@gmail.com

چکیده

امروزه تغییرات سریع فناوری و رشد کمی منابع اطلاعاتی سبب پیچیدگی زیاد و بی مهار محیط اطلاعاتی شده، به همین دلیل در سال‌های اخیر بسیاری از دست اندرکاران تعلیم و تربیت به این نتیجه رسیده‌اند که آموزش سواد اطلاعاتی به دانش آموزان امری ضروری است که نمی‌توان نادیده گرفت و اهمیت پرداختن به آن را رد کرد. سواد اطلاعاتی به مهارت‌های فناوری اطلاعات وابسته است، بنابراین افرادی که مایل هستند تا به سواد اطلاعاتی دست یابند ابتدا باید مهارت‌های تکنولوژیکی مربوطه را کسب کنند. از این رو نقش فناوری اطلاعات در سواد اطلاعاتی دانش آموزان، نقشی تعیین کننده است که در کنار نقاط قوت و خلق فرصت‌های زیاد، نقاط ضعف و تهدیدهایی را نیز با خود به همراه دارد. تحقیق حاضر با هدف شناسایی عوامل داخلی (نقاط قوت و ضعف)، عوامل خارجی (فرصت‌ها و تهدیدها) انجام گرفت. با استفاده از قابلیت‌های فناوری اطلاعات، برنامه ریزان و سیاست گذاران این امر قادر خواهند بود نقاط ضعف پیش روی سواد اطلاعاتی دانش آموزان را کاهش دهند. استفاده از قابلیت‌های فناوری اطلاعات و استفاده از آن در آموزش به شیوه ی فعال و دانش آموز محور فرصت تحقق آموزش و پرورش خلاق را برای آموزش فراهم می‌آورد.

کلیدواژه: فناوری اطلاعات، سواد اطلاعاتی، تحلیل SWOT

تاثیر مدل پذیرش فناوری (TAM) در فعالیت های پژوهشی اساتید ریاضی دانشگاه

پروانه امیری پور* مرجان معیری^۲

۱. استادیار، گروه ریاضی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

(Parvaneh.amiripour@gmail.com)

۲. استادیار، گروه آموزش ریاضی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

(Moayeri.Marjan@yahoo.com)

چکیده

فعالیت های پژوهشی اساتید، زمینه های رشد و ارتقای کیفیت آموزشی دانشگاه را فراهم می سازد. برای انجام فعالیت های پژوهشی، باید بسترهای گسترش علم و ارتباط با پژوهش های دیگر در سراسر دنیا فراهم شود. یکی از راه های ارتباطی، استفاده از فناوری است. باید بسترهای پذیرش و استفاده از فناوری برای اساتید فراهم باشد. از آنجایی که گسترش علم ریاضی و فعالیت های پژوهشی در این زمینه می تواند موجبات ایجاد شاخه های علمی بین رشته ای را فراهم می سازد، لذا هدف این پژوهش بررسی تاثیر الگوی پذیرش فناوری در فعالیت های پژوهشی اساتید ریاضی دانشگاه است. روش پژوهش از نوع مدلیابی بر اساس همبستگی بود. با توجه به موضوع پژوهش، ۶۳ استاد ریاضی مرد و زن دانشگاه های آزاد اسلامی، پیام نور و فرهنگیان شهر تهران در رده های سنی با تجارب آموزشی مختلف در ریاضی شرکت داشتند. این حجم نمونه از طریق روش نمونه گیری تصادفی-هدفمند، انتخاب شدند. اعضای هیات علمی و حق التدریسی باهم به پرسشنامه پاسخ دادند. همچنین نمونه هایی انتخاب شده اند که حداقل یک الی دو طرح یا مقاله علمی پژوهشی داشتند. داده ها با استفاده از دو پرسشنامه استاندارد جمع آوری گردید. نتایج نشان داد که بین مولفه های مدل پذیرش فناوری و فعالیت های پژوهشی اساتید ریاضی رابطه معنی داری وجود دارد. در مدل رگرسیونی نتیجه گرفته شد که مولفه های سهولت استفاده درک شده، نگرش و تمایل به استفاده نسبت به فناوری در فعالیت های پژوهشی اعم از مسائل سازمانی و شخصی اساتید ریاضی دانشگاه تاثیر دارد.

کلیدواژه: ریاضی، درک سودمندی، سهولت استفاده درک شده، نگرش، تمایل به استفاده، فعالیت های پژوهشی.

* تهران-انتهای بزرگراه شهید ستاری- میدان دانشگاه- بلوار شهدای حصارک- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات- دانشکده علوم پایه-
تلفن: ۸۲-۰۲۱۴۴۸۶۵۱۷۹- کد پستی: ۱۴۵۱۵/۷۷۵

تأثیر یادگیری اجتماعی سیار بر انگیزه یادگیری زبان انگلیسی

حمیدرضا شبانی^۱، مهرشاد خسروییانی^۲

۱. دانشجوی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات گرایش تجارت الکترونیک، موسسه آموزش عالی مهر البرز

h.shabani982@mehralborz.ac.ir

۲. استادیار رشته مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، موسسه آموزش عالی مهر البرز mkhosraviani@mehralborz.ac.ir

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر یادگیری اجتماعی سیار بر انگیزه یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان مقطع کارشناسی زبان انگلیسی دانشگاه‌های مجازی تهران می‌باشد. این پژوهش از نظر هدف از نوع کاربردی و از نظر روش از نوع آزمایشی با دو گروه آزمایش و کنترل است. جامعه آماری این تحقیق را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی زبان انگلیسی دانشگاه‌های مجازی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ تشکیل می‌دهند که ۷۰۰ نفر هستند و از این تعداد با استفاده از فرمول کوکران ۲۴۸ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. از این تعداد ۱۲۴ نفر به عنوان گروه آزمایش و ۱۲۴ نفر به عنوان گروه گواه به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند و از طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون جهت سنجش انگیزه استفاده شد. ابزار این پژوهش شامل پرسشنامه انگیزه یادگیری زبان خارجی گنزالز است. پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰,۹۲ بدست آمد. داده‌های گردآوری شده با نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌های حاصل از این پژوهش حاکی از آن بود که بین دانشجویانی که از روش یادگیری اجتماعی سیار استفاده کرده بودند (گروه آزمایش) نسبت به دانشجویانی که در روش یادگیری اجتماعی سیار شرکت نداشتند (گروه گواه) از نظر افزایش انگیزه یادگیری زبان انگلیسی تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل نشان داد که انگیزه یادگیری دانشجویان گروه آزمایش در مقایسه با گروه گواه با ضریب اطمینان ۹۵٪ به طور معناداری افزایش یافته است. بر اساس نتایج حاصل از پژوهش حاضر، یادگیری اجتماعی سیار به عنوان مولفه اثرگذار مثبت بر انگیزه دانشجویان محسوب می‌گردد. بنابراین در برنامه‌های آموزشی باید این امر را مورد توجه قرار داد.

کلیدواژه: انگیزه تحصیلی، یادگیری سیار، تلفن همراه، یادگیری الکترونیکی، نظریه یادگیری اجتماعی یکپارچه، آموزش اثربخش

تاثیر آموزش های الکترونیکی بر یادگیری بر اساس حیطة شناختی بلوم (مورد مطالعه کارکنان ستاد شرکت ملی گاز ایران)

علیرضا عبدی کوسالاری^۱، مجتبی هداوند^۲، علی زمانی بابگهری^۳

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی، مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز تهران، email: alirezad4103@yahoo.com

۴. دکتری مدیریت تولید و عملیات، email: drhadavand@gmail.com

۵. دانشجوی دکتری مدیریت تولید و عملیات، دانشگاه تهران، email: zamani@ut.ac.ir

چکیده

در این تحقیق قصد داریم تا تاثیر آموزش های الکترونیکی بر یادگیری (بر اساس حیطة شناختی بلوم) کارکنان ستاد شرکت ملی گاز ایران را در وضعیت کنونی، مورد بررسی قرار دهیم. جمعیت آماری این پژوهش ۹۵۰ نفر و حجم نمونه با توجه به جدول مورگان به تعداد ۲۷۴ نفر می باشد. متغیر مستقل آموزش های الکترونیکی و متغیر وابسته یادگیری کارکنان می باشد. پرسشنامه محقق ساخته با توجه به فرضیات تحقیق و با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۵۶ بین جامعه آماری توزیع گردید. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، داده های موجود در پرسشنامه تبدیل به فایل داده ها در نرم افزار SPSS شدند، سپس از فنون آماری تعبیه شده در نرم افزار SPSS برای تحلیل داده ها در دو سطح توصیفی و تحلیلی استفاده گردید. در سطح توصیفی از توزیع های آماری و شاخص های مرکزی چون: درصد، میانگین و ... و در سطح تحلیلی از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف (KS) برای آزمون نرمال بودن توزیع داده ها و آزمون همبستگی برای آزمون فرضیات تحقیق، که نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف (KS) مبنی بر نرمال بودن توزیع داده ها را نشان می دهد و آزمون همبستگی تمام هفت فرضیه تحقیق را تأیید و نشان می دهد که بین متغیر مستقل و متغیر وابسته همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد. بنابراین نتیجه گیری می شود تاثیر آموزش های الکترونیکی بر یادگیری کارکنان ستاد شرکت ملی گاز ایران مفید و مثبت می باشد و در ادامه بر اساس نتایج، پیشنهادهایی ارائه گردید.

واژگان کلیدی: آموزش الکترونیکی، یادگیری الکترونیکی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و یادگیری.

تأثیر راهبردهای انگیزشی بر یادگیری حضوری و غیر حضوری دانشجویان یک دانشگاه نظامی

محمد عباسیان، جواد شیرمحمدی، مهدی عزیزی، امید میلانی

۱. استادیار مهندسی صنایع، دانشکده مهندسی و پرواز دانشگاه افسری امام علی (ع) m.abbasian@modares.ac.ir

۲. مربی زبان انگلیسی، دانشکده علوم پایه دانشگاه افسری امام علی (ع) jshirmohammadi1343@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید بهشتی Mehdi.azizi.1368@gmail.com

۴. کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، وزارت آموزش و پرورش milani.omid@yahoo.com

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر «ارزیابی راهبردهای انگیزشی مؤثر بر یادگیری حضوری و غیر حضوری (الکترونیکی) دانشجویان یک دانشگاه نظامی» است. شکل غیر حضوری و الکترونیکی این امر با توجه به شرایط پیش آمده ناشی از مدیریت بحران کرونا بیش از پیش از اهمیت بسزایی برخوردار شده است. راهبردهای انگیزشی بکار رفته در تحقیق حاضر، شامل دو راهبرد کلی انگیزش درونی و بیرونی می‌باشد؛ که در این تحقیق این عوامل توسط ۷ مؤلفه و در قالب ۵۲ راهبرد مورد بررسی قرار گرفت. پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کاربردی است و از نظر روش تحقیق در زمره پژوهش‌های توصیفی و از نوع تحقیق پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش، شامل ۳۰۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه نظامی مورد مطالعه، می‌باشد. نمونه آماری شامل ۲۲۶ نفر از آنان است که به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها پرسشنامه سنجش راهبردهای انگیزشی درونی و بیرونی یادگیری حضوری و غیر حضوری (الکترونیکی) است. این پرسشنامه پس از مطالعات کتابخانه و با استفاده از مبانی نظری و پیشینه پژوهشی تدوین شد؛ که شامل هفت عامل فرماندهان، استادان، دانشجویان، معاونت‌های دانشگاه، خودکارآمدی، نگرش و جذابیت درونی فعالیت می‌باشد. برای به دست آوردن روایی آن از روایی محتوایی استفاده شد و همچنین پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ میزان ۰/۹۰ به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل سؤالات از شاخص‌های آمار توصیفی شامل فراوانی، در صد، میانگین و انحراف استاندارد و از شاخص‌های آمار استنباطی شامل آزمون t استودنت تک گروهی و آزمون فریدمن، توسط نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که میزان راهبردهای بکار رفته شده از سوی فرماندهان تیپ و معاونت‌های دانشگاه خصوصاً در حوزه آموزش‌های غیر حضوری (الکترونیکی)، در سطح نامطلوب و دانشجویان و استادان در سطح نسبتاً مطلوب ولی کمتر از میانگین فرضی پژوهشی می‌باشد. همچنین راهبردهای انگیزشی درونی یعنی خودکارآمدی، نگرش و جذابیت درونی فعالیت در وضعیت نسبتاً مطلوب و بالاتر از میانگین فرضی پژوهش قرار دارند. همچنین رتبه‌بندی عوامل هفت گانه نشان داد که راهبردهای انگیزشی درونی بکار رفته شده از سوی دانشجویان در وضعیت کاملاً بهتری نسبت به راهبردهای انگیزشی بکار رفته بیرونی می‌باشد.

واژگان کلیدی: انگیزش، یادگیری حضوری، یادگیری غیر حضوری (الکترونیکی)، انگیزش درونی، انگیزش بیرونی، سازمان نظامی.

تأثیر شخصی سازی بازی پردازی بر رضایت تحصیلی یادگیرندگان در محیط آموزش الکترونیکی

محمدحسن عباسی^۱، غلامعلی منتظر^۲

۱. دکترای مدیریت فناوری اطلاعات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال mhabbasi.it@gmail.com

۲. استاد مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه تربیت مدرس montazer@modares.ac.ir

چکیده

یکی از مشکلات یادگیری الکترونیکی، عدم ارتباط چهره به چهره است که موجب می شود یادگیرنده نتواند مسیر یادگیری را در محیط آموزشی متناسب با نیازها و توانمندی خود بدرستی طی کند. مهمترین راهکار مقابله با این موضوع، شخصی سازی محیط یادگیری بر اساس ویژگی های منحصر به فرد یادگیرندگان است. در این مقاله سامانه آموزشی هوشمندی بر اساس ویژگی های شخصیت و انگیزه یادگیرنده طراحی و به کمک عناصر بازی پردازی پیاده سازی شده است. شخصیت یادگیرندگان در این سامانه توسط پرسشنامه NEO-FFI و انگیزه آنها توسط پرسشنامه انگیزه تحصیلی AMS سنجیده شده است. سپس با استفاده از ویژگی های انگیزه و شخصیت افراد، نوع بازی آنها بر اساس مدل بازی BrainHex به دست آمده و متناسب با نوع بازی یادگیرنده، عناصر بازی پردازی برای آنها به صورت شخصی ارائه شده است. سامانه طراحی شده در دوره آمادگی مسابقه بین المللی ریاضی با ۱۱۷ شرکت کننده در مدرسه الکترونیکی خانه ریاضی تهران اجرا شده است. پس از اجرا میزان رضایت تحصیلی دانش آموزان در استفاده از سامانه در دو گروه شاهد و آزمون، مقایسه شده است. نتایج نشان می دهد استفاده از ساز و کار بازی پردازی در شخصی سازی بر اساس ویژگی های شخصیت و انگیزه فرد باعث شده تا به طرز معناداری، رضایت تحصیلی یادگیرندگان نسبت به پیش از شخصی سازی و در مقایسه با گروه شاهد بهبود پیدا کند.

کلیدواژه: یادگیری الکترونیکی، سامانه آموزشی هوشمند، شخصی سازی، شخصیت، انگیزه، رضایت تحصیلی، بازی پردازی.

تدوین اصول طراحی موشن گرافیک‌های آموزشی

کلثوم نامور^۱، محسن باقری^۲

۶. کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی، آموزگار در استان بوشهر kolsoom.namvar@gmail.com

۷. استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه اراک m-bageri@araku.ac.ir

چکیده

موشن گرافیک هنری نوپا در ایران و جهان است. این رسانه با انتقال پیام به مخاطب در کوتاه‌ترین زمان و استفاده مناسب از عناصر دیداری و شنیداری در امر آموزش و یادگیری می‌تواند بسیار تاثیرگذار باشد. موشن گرافیک را می‌توان به عنوان زیرشاخه انیمیشن شناخت. درحالی که انیمیشن بر روی ساخت روایت و شخصیت متکی است، موشن گرافیک بر حذف محتوای غیرضروری و برقراری ارتباط با عناصر اساسی مانند رنگ، فضا و تایپوگرافی تمرکز دارد. موشن گرافیک که رهاورد فن‌شناسی و علم این عصر است، به نوبه‌ی خود در زندگی روزانه‌ی انسان معاصر کاربرد گسترده‌ای یافته و روزبه روز بر جذابیت‌های آن نسبت به گرافیک ساکن افزوده می‌شود. علی‌رغم آنکه این رسانه به صورت گسترده در رسانه‌ها با اهداف تبلیغاتی و همچنین آموزش مورد استفاده قرار می‌گیرد، مطالعاتی که به موشن گرافیک و اصول طراحی آموزشی آنها پرداخته باشند بسیار اندکند. این پژوهش با هدف تدوین اصول طراحی موشن گرافیک آموزشی صورت گرفته است. روش پژوهش حاضر از نوع کتابخانه‌ای و مروری می‌باشد. یافته‌های این پژوهش منجر به تهیه اصول موشن گرافیک آموزشی شد که می‌تواند در طراحی و تولید این رسانه مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه: آموزش، تدوین، طراحی، موشن گرافیک‌های آموزشی

^۱ . کلثوم نامور، نویسنده مسئول، استان بوشهر، شهرستان دشتی، شهر خورموج، خیابان معلم، کوچه معلم ۱۸، نبش کوچه شهید غالبی ۷، منزل شخصی عبدالمحمد نامور. شماره تماس: ۰۷۷۳۵۳۳۱۱۹۷ / کدپستی: ۷۵۴۱۸۵۵۳۷۴ / ایمیل: kolsoom.namvar@gmail.com

تدوین الگوی مفهومی عوامل موثر بر کیفیت آموزش مجازی دانشگاه در ایام کرونا با استفاده از الگوی ارزیابی سیپ معصومه چم آسمانی^۱ زهرا احتشام^{۲*}

چکیده

هدف پژوهش حاضر تدوین الگوی مفهومی عوامل موثر بر کیفیت آموزش مجازی در ایام کرونا بر اساس مدل چهار سطحی سیپ^۳، با رویکرد پژوهشی کیفی و کمی می باشد. ابزار مورد استفاده در بخش کیفی، مصاحبه ساختاریافته و در بخش کمی، پرسشنامه محقق ساخته ارزیابی اثربخشی آموزش بر مبنای الگوی سیپ بوده است. پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha=0.76$) و روایی محتوایی آن با نظر اساتید مورد تایید قرار گرفته است. جامعه پژوهش دانشجویان مقطع کارشناسی و دکتری تخصصی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران است که در فرآیند آموزش مجازی این دانشکده در ایام کرونا کاملاً درگیر بوده اند. بر اساس یافته های بخش کیفی عوامل موثر بر کیفیت آموزش مجازی در چهار مقوله عوامل زمینه ای (فرهنگ آموزش مجازی)، دروندای (زیرساخت های آموزش مجازی، محتوا مناسب و توانمندی اساتید و دانشجویان در بهره گیری از آموزش مجازی)، فرآیندی (تدریس، ارزشیابی، نظارت، پشتیبانی و تعامل بین استاد و دانشجو) و برون دادی (برنامه ریزی برای بهبود) قابل ارائه است. هر یک از مؤلفه ها نیز از زیرمؤلفه های مجزایی تشکیل شده است. نتایج بخش کیفی به تایید صاحب نظران مربوطه رسیده است. همچنین نتایج آزمون تی تک نمونه ای در ارزیابی کیفیت دوره های مجازی حاکی از آن است وضعیت آموزش مجازی در این دانشکده در حد میانگین نظری قرار دارد.

واژگان کلیدی: آموزش مجازی، کرونا، الگوی سیپ، ارزیابی آموزشی، دانشگاه تهران

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی، گروه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

پست الکترونیک: mchamasemani62@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی، گروه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده

مسئول)

پست الکترونیک: ze.sampad@gmail.com

^۳ - CIPP(Context, Input, Process, and Product)

توسعه یادگیری سیار گامی نو در پیشرفت حوزه آموزش

ابراهیم آرین مهر^{۱*}، کیوان رفیعیان^۲، احد روحانی مجد^۳

۸. دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان تبریز arianmehr.erm@gmail.com

۹. دکتری روانشناسی، گروه علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان تبریز Keyvanraf@gmail.com

۱۰. دکتری روانشناسی، گروه معارف اسلامی دانشگاه صنعتی سهند تبریز roohani@sut.ac.ir

چکیده

تنوع و تخصصی شدن هر چه بیشتر علوم، افزایش تقاضا برای آموزش، نیاز روزافزون به هماهنگی با تغییرات سریع علمی سبب تغییر در محتواهای آموزشی شده و نیاز به یادگیری مادام العمر را افزایش داده است. از سوی دیگر، کمبود فضا های فیزیکی آموزشی، دوری راه ها، نداشتن زمان کافی برای حضور در مکان آموزش و افزایش هزینه ها، پاسخگویی به این نیاز را دشوار ساخته است. بر همین اساس، متخصصان در پی ابداع شیوه های آموزشی تازه ای برآمدند که به این نیازها پاسخ مطلوب دهند. با کاربرد و توسعه تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات به عنوان یکی از زمینه های اصلی پیشرفت بشری، در طیعه هزاره سوم میلادی، مفهوم یادگیری سیار به عنوان یکی از آخرین و مهم ترین دستاورد های این تکنولوژی برای بشر به منصفه ظهور رسید. یادگیری سیار یک شاخه توسعه یافته از یادگیری الکترونیکی است که نسبت به سایر انواع این یادگیری امکان دسترسی به محتوا و تعامل با سایر افراد حاضر در محیط یادگیری را با سهولت بیشتری برای فراگیران فراهم می سازد. در این راستا پژوهش حاضر، به بررسی رابطه توسعه یادگیری سیار با نظام آموزش پرداخته است. روش تحقیق به شیوه مروری و با مراجعه به تحقیقات انجام شده در مورد موضوع مورد بحث، تنظیم گردیده است.

کلیدواژه: یادگیری الکترونیکی، یادگیری سیار، آموزش نوین، تکنولوژی آموزشی.

تولید محتوای الکترونیکی چند منظوره برای آموزش مجازی با نرم افزار iSpring

محمدحسن لاله زاری^{*}، غلامرضا کامنشادی^۲

۱. مربی، مدیریت فناوری اطلاعات، دانشگاه فرهنگیان یزد، ایران، lalehzari@gmail.com

۲. گروه کامپیوتر، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی یزد، ایران، reza.manshadi@gmail.com

چکیده

امروزه عرصه تعلیم و تربیت جوامع جهانی، به شدت تحت تأثیر شیوع ویروس کرونا قرار گرفته و آموزش‌های حضوری یا به طور کامل مختل شده و یا با موانع بسیار زیادی روبرو گردیده است. بدیهی است که کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده و بدین منظور آموزش جایگزین در بستر فضای مجازی به کانون توجه سیاست‌گذاران آموزش و پرورش ایران تبدیل شده است. از طرفی به منظور افزایش انگیزه فراگیران برای یادگیری باکیفیت در چارچوب آموزش مجازی، شناسایی و معرفی نرم‌افزارهای سودمند در زمینه تولید محتوای الکترونیکی به آموزشگران، لازم و ضروری به نظر می‌رسد. این مقاله به بررسی نقش محتوای الکترونیکی در یاددهی و یادگیری پرداخته و قابلیت‌های منحصر به فرد نرم‌افزار iSpring را که در ساخت تولید محتوای الکترونیکی موثر و تعاملی کاربرد دارد را مورد بررسی قرار داد است و در پایان مزایای استفاده از این نرم‌افزار را بیان کرده است.

کلیدواژه: تولید محتوای الکترونیکی، نرم‌افزار iSpring، آموزش مجازی، محتوای تعاملی، ویروس کرونا.

* یزد-میدان امام حسین(ع)-ابتدای بلوار دانشجو- دانشگاه فرهنگیان یزد- کدپستی: ۸۹۱۶۱۸۸۶۴۵، شماره تلفن و فاکس ۰۳۵۳۶۲۸۹۹۰۹

Moodle_CL: تغییر یا عدم تغییر همگروه از دیدگاه ابعاد شخصیتی در محیط

مدل

سیده فاطمه نورانی^{*}، منیژه احمدی^۲

۱. استادیار گروه فناوری و مهندسی کامپیوتر، دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۱۹۵۷۷۵۳۱۷۳، تهران، ایران sf.noorani@pnu.ac.ir

استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵، تهران، ایران m.ahmadi@rey.tpnu.ac.ir

چکیده

استخراج ابعاد شخصیتی براساس رفتار کاربران، روشی است که به جهت پویا بودن و دقت بیشتر نسبت به پرسشنامه های متداول، در سالهای اخیر مورد توجه بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته است. در این مقاله با استفاده از رفتار تغییر یا عدم تغییر همگروه در یک محیط یادگیری مشارکتی پویا، سعی در استخراج برخی ابعاد شخصیتی می شود. محیط یادگیری مورد نظر، نرم افزار متن باز Moodle است که با استفاده از فضای تالار گفتگو و نیز گروه بندی یادگیرندگان یک فضای مشارکتی دو نفره بین یادگیرندگان ایجاد می شود و با استفاده از تغییر یا عدم تغییر همگروه در طی نشستهای مختلف یادگیری، ابعاد شخصیتی آنها استخراج می شود. ابعاد شخصیتی مورد استفاده در این مقاله جهت گیری هدف لیوت است. استنتاج تحقیق حاضر می تواند در هر سیستم تطبیق پذیر که نیازمند شناسایی اهداف جهت گیری براساس رفتار وی است، مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه: تغییر/عدم تغییر همگروه، کشف الگوهای مکرر، مدل

^۱ * اقدسیه - خیابان موحّد دانش جنب سفارت چین خیابان شهید فیروز بخش پلاک ۹، بخش فنی و مهندسی، صندوق پستی: ۱۹۵۷۷۵۳۱۷۳

جایگاه و چشم انداز آزمایشگاه‌های مجازی، راه دور و تلفیقی در سیستم آموزش الکترونیکی دانشگاه فنی و حرفه‌ای و ایجاد شبکه آزمایشگاهی این دانشگاه تحت بستر LMS

نویسنده: پارسا یزدان پناه قرائی

دانشگاه فنی و حرفه‌ای استان اصفهان، دانشکده فنی شهید مهاجر، گروه مهندسی برق

چکیده

امروزه نرم افزارهای کامپیوتری و اینترنت در جهان در تمام جوانب زندگی روزمره جایگاه ویژه خود را باز کرده‌اند. نمونه بارز این ادعا، بحث دولت الکترونیک و کاهش حجم مراجعات حضوری است. همچنین موضوع مربوط به اینترنت اشیا و کاربردهای آن در زندگی روزمره انسان‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین ترتیب می‌توان این موضوع را در انجام آزمایش چه در سطح تحقیقاتی و آموزشی و چه در سطوح صنعتی برای آزمون روش‌های کاربردی تعمیم داد. آزمایشگاه‌های مجازی و راه دور و آزمایشگاه‌های تلفیقی از جمله ابزارهایی هستند که برای این منظور به کار گرفته می‌شوند. با وجود این که در حدود بیست سال از تولد بحث آزمایشگاه‌های مجازی و راه دور می‌گذرد، اما بسیاری هستند که از آن هیچ آگاهی ندارند. با توجه به گسترش علم مهندسی کنترل و مکترونیک و همچنین بهره‌مندی دانشگاه فنی و حرفه‌ای از دانش اساتید خبره خود در این زمینه و همچنین دارا بودن رشته‌های تخصصی مرتبط، چشم‌انداز روشی به منظور تامین آزمایشگاه‌هایی از این قبیل در آینده نزدیک در دانشگاه فنی و حرفه‌ای وجود دارد.

کلمات کلیدی: آزمایشگاه فیزیکی^۱ PL، آزمایشگاه مجازی^۲ VL، آزمایشگاه راه دور^۳ RL، آزمایشگاه تلفیقی^۴ HL، LMS، Moodle، LabVIEW.

^۱Internet of Things (IoT)

^۲Physical Laboratory (PL)

^۳Virtual Laboratory (VL)

^۴Remote Laboratory (RL)

^۵Hybrid Laboratory (HL)

چالش‌های ارزشیابی توصیفی دانش‌آموزان دوره ابتدایی در بستر الکترونیکی

الهام عظیمی پور؛ دکتر مرضیه دهقانی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران elham.azimipour@ut.ac.ir

۲. عضو هیئت علمی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران dehqani_m33@ut.ac.ir

چکیده

ارزشیابی توصیفی از دانش‌آموزان یکی از دغدغه‌های معلمان ابتدایی در شرایط مجازی می‌باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی چالش‌های ارزشیابی توصیفی در سنجش یادگیری الکترونیکی دانش‌آموزان دوره ابتدایی از نگاه معلمان در دوران کرونا انجام گردید. جهت بررسی عمیق، روش پژوهش با رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی صورت گرفته است. بدین منظور از میان معلمان دوره ابتدایی شهر تهران که میدان پژوهش حاضر بودند، با روش نمونه‌گیری هدفمند که تعداد معلمان بسته به اشباع نظری به بیست نفر رسید، مصاحبه‌ی نیمه ساختاریافته به عمل آمد. جهت تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار MAXQDA استفاده شد و مضامین اصلی و فرعی با کدگذاری هفت مرحله‌ای کلایزی مشخص گردید. یافته‌های این تحقیق دارای سه مضمون اصلی شامل عوامل مربوط به خانواده، عوامل مربوط به دانش‌آموز و عوامل مربوط به معلم بود که هر کدام شامل چندین زیر مضمون بودند که جمعاً در ۱۵ مولفه فرعی قرار گرفتند که عبارت‌اند از: عوامل مربوط به خانواده (کمک و حمایت اولیا، سطح سواد خانواده، گوشی هوشمند، سرعت اینترنت)، عوامل مربوط به دانش‌آموز (استرس به هنگام پاسخگویی، جدی نگرفتن ارزشیابی، عدم تعامل و یادگیری از همسالان، وجود بدفهمی در ارزشیابی)، عوامل مربوط به معلم (تعداد زیاد دانش‌آموزان، عدم اعتماد به دانش‌آموز، زمان‌بر بودن ارزشیابی، عدم سنجش تمام جوانب یادگیری، عدم مشاهده روند تغییر در دانش‌آموز، عدم مدیریت و نظارت بر دانش‌آموز و حضور دانش‌آموزان دوقلو). تحلیل نتایج نشان می‌دهد که معلمان در امر ارزشیابی توصیفی در شرایط مجازی با چالش‌های جدی روبه‌رو هستند. لزوم شناخت و آگاهی از این چالش‌ها و چاره‌اندیشی در جهت رفع آن‌ها در شرایط حاضر ضرورت دارد.

کلیدواژه: ارزشیابی توصیفی، یادگیری الکترونیکی، معلمان، دانش‌آموزان، دوره ابتدایی

خود توسعه‌ای در بستر الکترونیک (یک الگوی هیوتاگوژیک)

خدا یار ابیلی^۱، ابراهیم مزاری^۲

۱. استاد تمام، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه تهران e-mail: abili@ut.ac.ir

۲. کاندیدای فوق دکتری، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه تهران e-mail: mazari.ebrahim@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی هیوتاگوژیک خود توسعه‌ای در بستر الکترونیک انجام شده است. روش پژوهش حاضر مرور سیستماتیک بوده است که با بررسی نظام‌مند پژوهش‌ها، اسناد و مدارک معتبر به ارائه مدل پرداخته شده است. یافته‌های پژوهش نشان از وجود سه بعد کلیدی و مرتبط در بستر الکترونیکی از جمله فردمحوری، یادگیری محوری و یادگیرنده‌محوری داشته است که خود توسعه‌ای / هیوتاگوژی در هر یک از این ابعاد مؤلفه‌هایی را تبیین می‌کند. در بعد فردمحوری، خودآگاهی، خودعاملیتی، خودمسئولیتی و خودانگیزی فردی یادگیرندگان را تبیین نموده است. در بعد یادگیری محوری، خودیادگیری، خودراهبری و خودتعیینی یادگیری و در نهایت در بعد یادگیرنده‌محوری، سه مؤلفه خودنظم‌دهی، خودنظارتی و خودارزیابی یادگیرنده را مورد تأکید قرار داده است. براساس این مدل می‌توان گفت خود توسعه‌ای، تعریفی هیوتاگوژیک از هنر "رهبری" تعلیم و تربیت را در بستر الکترونیک تعریف می‌کند که از یکسو متناسب با بلوغ فراگیران به عنوان یادگیرندگان خودراهبر و خودتعیین است و از سوی دیگر متناسب با نظام آموزش الکترونیکی و ویژگی‌های آن به شمار می‌رود.

کلیدواژه: خود توسعه‌ای، هیوتاگوژی، رهبری یادگیری، بستر الکترونیک.

خودکارآمدی و مدارس هوشمند

محمد عظیمی

استادیار، گروه آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

Email: mohamadazimi1986@yahoo.com

چکیده

مدارس هوشمند سازمانی است که یادگیرنده در آن نسلی خلاق و توانمند در عرصه های زندگی و توانا در خلق دانش تربیت می شوند. این مدارس از جمله نیازمندی های جوامع دانش محور می باشد و رویکردهای توسعه مهارتهای دانش و کارآفرینی دانش آموزان را دنبال می نمایند هدف پژوهش حاضر بررسی هوشمندسازی مدارس و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان میباشد. روش تحقیق توصیفی از نوع علی - مقایسه ای است. جامعه آماری، شامل کلیه مدارس هوشمند و عادی شهرستان اردبیل بود که به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای تعداد ۶ مدرسه که ۳ مدرسه عادی و ۳ مدرسه هوشمند به تعداد ۲۲۲ به صورت نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. برای تحلیل داده ها از روش t مستقل استفاده شد. نتایج نشان داد: که بین خودکارآمدی تحصیلی مدارس هوشمند و عادی تفاوت وجود دارد.

واژگان کلیدی: مدارس هوشمند، خودکارآمدی تحصیلی

دانشگاه الکترونیکی - یادگیری الکترونیکی؛ رهیافتی نو در کارآفرینی و اشتغال پذیری دانشجویان کبری خباره^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف معرفی دانشگاه الکترونیکی و یادگیری الکترونیکی به عنوان رهیافتی نو در کارآفرینی و اشتغال پذیری دانشجویان انجام شده است. روش پژوهش حاضر از نوع مروری بوده که مفاهیم کلیدی در این زمینه را به صورت نظام مند تشریح نموده است. عصر دیجیتال، جریان جهانی شدن، دسترسی و هزینه های آموزشی، منجر به گرایش آموزش عالی به استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات شده است که تجلی آن ظهور دانشگاه ها و یادگیری های الکترونیکی بوده است. آموزش به واسطه ویژگی های به خصوصی از جمله انعطاف پذیری، موازی سازی، برابری اجتماعی، بین المللی سازی، تأثیر مثبت بر دانشجو، خواهد توانست به این تحولات پاسخ بگوید. دانشگاه و یادگیری الکترونیکی در این عصر، منبعی برای خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی تلقی می شود و به واسطه فرصت هایی که برای دانش جویان فراهم می کند ظرفیت اشتغال پذیری و حتی اشتغال زایی آن ها را ارتقا می دهد. نهایتاً، مصادیقی از جمله دانشگاه فینکس و کاتالونیا، تجارب موفق از دانشگاه ها و یادگیری الکترونیکی را ارائه داده اند.

واژگان کلیدی: دانشگاه الکترونیکی، یادگیری الکترونیکی، کارآفرینی، اشتغال زایی

^۱ دانش آموخته دکتری رشته مدیریت آموزشی، دانشکده مدیریت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. ۰۹۱۸۴۲۰۵۷۴

khabare.k@gmail.com

دانشگاه، یادگیری الکترونیکی، و اخلاق مراقبت

محمد خندان^۱

استادیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران khandan@ut.ac.ir

چکیده

امروزه دانشگاه به لحاظ اخلاقی با چالش‌های متعددی مواجه است. مهم‌ترین مسئله‌ای که اصل «ایده دانشگاه» را به چالش می‌کشد عبارت است از تنش بین رسالت تعلیمی- تربیتی دانشگاه (بیلدونگ) با سودمندی عملی‌ای که جامعه و دولت از آن انتظار دارند. این وضعیت که در فعالیتهای یادگیری الکترونیکی دانشگاه نیز مشاهده می‌شود، تأمل درباره بنیادهای اخلاقی دانشگاه را ضروری می‌سازد. مقاله حاضر در صدد است بر مبنای اصول اخلاق مراقبت، راه‌حلی برای چالش‌های اخلاقی یادگیری الکترونیکی در دانشگاه در عصر حاضر بیابد. نگارنده پس از تشریح مفهوم «بیلدونگ» به‌مثابه اصل اخلاقی دانشگاه مدرن، اصول و مبانی «اخلاق مراقبت» را به‌اختصار شرح می‌دهد و در انتها دلالت‌های آن را برای عمل اخلاقی در دانشگاه تشریح می‌کند. بر این اساس، ما نیازمند احیاء حس اخلاقی در دانشگاه بر مبنای «اخلاق مراقبت» هستیم تا فعالیت دانشگاهی به‌نحوی توأم با مراقبت و پروا و مبالات به انجام برسد. همه کسانی که به نوعی مشغول فعالیت در دانشگاه هستند، به‌ویژه استادان و دانشجویانی که در زمینه یادگیری الکترونیکی فعالیت می‌کنند، باید علم را رسالت و وظیفه وجودی خود بدانند و با تعلق خاطر و مراقبت به آن رو کنند. تنها در این صورت است که دانشگاه به یک سازمان فرهنگی و اخلاقی برای فعالیت اصیل علمی تبدیل می‌شود.

کلیدواژه: دانشگاه، یادگیری الکترونیکی، اخلاق مراقبت، پروا، مبالات، بیلدونگ، مارتین هایدگر.

راهبردهای آموزش الکترونیکی در آموزش شیمی

ملیکا نکونام^۱، زهرا حیدری^۲، مهشید گلستانه^۳

۱. دانشجوی کارشناسی آموزش شیمی، مرکز آموزش عالی شهید رجایی اصفهان، ایران melikanekunam@gmail.com
۲. دانشجوی کارشناسی آموزش شیمی، مرکز آموزش عالی شهید رجایی اصفهان، ایران nzn.heidary7777@gmail.com
۳. استادیار شیمی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران m.golestaneh@cfu.ac.ir

چکیده

بهره‌گیری از آموزش الکترونیکی در کلاس درس موجب تسهیل در آموزش و افزایش درک عمیق در فراگیران می‌شود. در دهه‌های اخیر با ظهور و توسعه آموزش‌های الکترونیکی، شیوه‌های آموزشی با کمک گرفتن از شیوه‌های مبتنی بر فناوری‌های دیجیتال متحول شده است. میزان استفاده از آموزش الکترونیکی در طول یک سال گذشته به دلیل تعطیلی مدارس، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی در اثر همه‌گیری کووید-۱۹ و عدم امکان آموزش حضوری دانش‌آموزان و دانشجویان افزایش چشمگیری داشته است. با توجه به اهمیت و نیاز روزافزون به آموزش الکترونیکی، در این مقاله به بررسی چرایی آموزش الکترونیکی، مزایا و محدودیت‌های آن پرداخته شده است. در ادامه به دلیل اهمیت درس شیمی به عنوان یکی از دروس مهم و چالش برانگیز دبیرستان و دانشگاه، شیوه‌های بهره‌گیری از آموزش الکترونیکی در آموزش شیمی بررسی شده است و مجموعه‌ای از شیوه‌های آموزش الکترونیکی از جمله استفاده از نرم‌افزارها، شبیه‌سازها و آزمایشگاه‌های شیمی تشریح شده است. در پایان نیز پیشنهادهایی جهت گسترش و استفاده کارآمدتر از آموزش الکترونیکی در آموزش شیمی بیان شده است.

کلیدواژه: آموزش الکترونیکی، نرم‌افزارهای آموزشی، آموزش شیمی، فناوری، آموزش سنتی

راهکار کلاس درس معکوس روشی برای آموزش مجازی

اشرف السادات شکر باغانی^۱

۱. دانشیار، دکترای فیزیک، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی، تهران

a20.baghani@gmail.com

چکیده

مطالعه حاضر با هدف تشریح مبانی نظری آموزش مجازی به روش «کلاس درس معکوس»، توصیف ویژگی‌ها و چگونگی به کارگیری کلاس درس معکوس برای آموزش مجازی انجام شده است. این مطالعه از جنس مطالعات مروری سیستماتیک با رویکرد کیفی بوده است. طبق یافته‌های بدست آمده ریشه‌های نظری و مبانی روش شناختی روش کلاس درس معکوس را می‌توان در چند نظریه و منش فکری و فلسفی جست و جو کرد. یکی از این آبخورهای فکری، «رویکرد یادگیری تلفیقی/ ترکیبی» است که طی آن تدریس و سخنرانی به کمک تدریس برخط (آنلاین) و امکانات فناوری اطلاعات و ارتباطات به بیرون از کلاس درس محول می‌شود. و زمان برگزاری کلاس در گروه‌های مجازی به رفع اشکال مبتنی بر خواسته و نیاز فراگیران اختصاص می‌یابد. از دیگر مبانی نظری مستتر در ژرفنای کلاس درس معکوس می‌توان به راهبرد «آموزش از طریق گروه همسالان» اشاره کرد و مبانی نظری بارز دیگر در روش کلاس درس معکوس برگرفته از روش ساختارگرایی است و الگوی برنامه ریزی درسی در راهکار کلاس درس معکوس شامل یک تغییر در ساختار کلاس درس خواهد شد که نقش‌ها و مسئولیت‌های دانش‌آموزان و معلم تغییر می‌کند. روش «کلاس درس معکوس»، آموزشی که توانسته مسائل و نقص‌های آموزش سنتی و آموزش الکترونیکی را تا حد زیادی مرتفع کند و با استفاده از این روش، آموزش مجازی را اجرا کند و الگوی یادگیری معکوس را به عنوان الگویی مناسب در رفع بسیاری از مسایل مبتلا به نظام تربیتی موجود بشناسد. در نهایت باید اشاره کرد که دستیابی به افزایش‌ها و کاهش‌های یادگیری به روش کلاس درس معکوس، به ما کمک می‌کند تا درک روشنی از کاربردی‌ترین روش کلاس درس معکوس در آموزش مجازی داشته باشیم.

کلیدواژه: کلاس درس معکوس، یادگیری ترکیبی، آموزش مجازی، فناوری، هرم بلوم

راهکارهایی برای تدریس موثر ریاضیات مدرسه ای در بستر آموزش آنلاین

امیر محمد مومنی کوهستانی^۱

۱. دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ریاضی دانشگاه فرهنگیان ، Amirmomeni526@gmail.com

چکیده

آموزش ریاضیات در بستر اینترنت و به صورت آنلاین از چالش های امروزه معلمان ریاضی محسوب می شود ، نیاز است تا معلمان و دانشجومعلمان مهارت های لازم برای تدریس موثر ریاضیات مدرسه ای را در بستر اینترنت و به صورت آنلاین را آموزش ببینند. این امر باید در همه ابعاد از آشنایی با نرم افزارها و ابزار های اینترنتی آموزش ریاضی تحت موبایل و تحت وب و تحت کامپیوتر تا آشنایی با فنون و مزایا و چالش های آموزش آنلاین باشد. هدف از پژوهش حاضر ، ارائه مطالب کاربردی در حوزه آموزش الکترونیکی ریاضیات مدرسه ای برای معلمان و دانشجومعلمان است . ابزار های کاربردی و مفید در حوزه آموزش آنلاین ریاضی مدرسه ای در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته و همچنین اثربخشی آموزش آنلاین ریاضی در مدارس را با توجه به پیشینه پژوهش و پژوهش های صورت گرفته مورد مطالعه قرار می دهیم . روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش از نوع روایت توصیفی از تجربیات زیسته اینجانب در برگزاری کارگاه های آموزش آنلاین ریاضی و ابزار های الکترونیکی ریاضی و همچنین حاصل پژوهش به روش کتابخانه ای و اسنادی در بررسی کتب و پژوهش های مختلف معتبر در این حوزه است.

کلیدواژه: آموزش ریاضی ، آموزش آنلاین ، یادگیری آنلاین ، ریاضیات مدرسه ای

رویکرد خُرد آموزی راهبردی موثر در توسعه یادگیری الکترونیکی پریناز بنی سی^۱ ازینب گلزاری^۲

چکیده

یادگیری خُرد روش آموزشی جدیدی است که در توسعه یادگیری الکترونیکی نقش موثری دارد. آموزش بر پایه یادگیری خُرد با واحدهای نسبتاً کوچک و فعالیت های کوتاه مدت یادگیری سر و کار دارد. این رویکرد به یادگیری کوتاه و متمرکزی اشاره می کند که جهت رسیدن به نتایج آموزشی خاص طراحی شده است. یادگیری خرد با طراحی سریع و ارزان، کاربرد گسترده و به روز رسانی آسان به صورت موثر، چرخه توسعه یادگیری را بهبود می بخشد. این روش نوین یادگیری، به عرضه محتوای آموزشی و ارزشمند در قالب مختصر و به صورت مینیاتوری اشاره دارد. تکه های کوچکی که به آسانی قابل درک و فهم است. از بخش های اصلی آن می توان به ویدیوهای کوتاه، پاورپوینت، کلیپ های صوتی، اینفوگرافیک ها و کنفرانس های مجازی اشاره کرد. امروزه که سرعت اینترنت و سطح دسترسی به فناوری های آنلاین افزایش یافته است و هر روز بر تعداد کاربرانی که محتوای مورد نظر خود را با استفاده از تلفن همراه کسب می کنند افزوده می شود، یادگیری خُرد بیش از پیش ارزش خود را در توسعه یادگیری نمایان کرده است. آموزش خرد یک فرصت جدید را برای آموزش های تخصصی هر نوع سازمان و مرکز آموزشی فراهم می کند. یک روش مقرون به صرفه که به راحتی ایجاد می شود و فراگیران و مدرسان آن را راحت و جذاب می یابند. مطالعات نشان داده که یادگیری بر اساس این رویکرد، یادگیری فراگیران را ۲۰٪ افزایش داده است.

کلیدواژه: خُرد آموزی، یادگیری خُرد، آموزش الکترونیک، آموزش مجازی، آموزش سیار

^۱ - دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، ایران، Parenazbanisi2017@gmail.com

^۲ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، ایران، z_golzari@azad.ac.ir

شاخص های عملکردی یاددهی و یادگیری الکترونیکی دانشگاه تهران در بستر هوش سازمانی

الناز کتابچی^{۱*}، نغمه رضاخانی^۲، سید امید فاطمی^۳، مصطفی صالحی^۴

۱. کارشناس ارشد، MBA، مرکز فناوری های دیجیتال دانشگاه تهران eketabchi@ut.ac.ir

۲. کارشناس، آمار، مرکز فناوری های دیجیتال دانشگاه تهران nrezakhani@ut.ac.ir

۳. دانشیار، مهندسی برق و کامپیوتر، دانشکده برق و کامپیوتر، مرکز فناوری های دیجیتال دانشگاه تهران ofatemi@ut.ac.ir

۴. دانشیار، مهندسی کامپیوتر، دانشکده علوم و فنون نوین، مرکز فناوری های دیجیتال دانشگاه تهران mostafa_salehi@ut.ac.ir

چکیده

یاددهی و یادگیری الکترونیکی به عنوان روش نوین در دانشگاه تهران به عنوان مرکز آموزش عالی پیشرو در طی سالیان متمادی مورد توجه قرار داشته است و با بهره گیری از بسترهای آموزش برخط اقدام به برگزاری دوره های آموزشی مجازی به صورت دوره های رسمی و دوره های مهارتی آزاد کرده است. با توجه به شرایط بحرانی کوید ۱۹ و انجام همه امور آموزشی به صورت برخط، نیاز به پایش و ارزیابی مداوم و دقیق از نحوه تحقق امر یاددهی و یادگیری از سوی مدیران ارشد دانشگاه اعلام شد. ابتدا سامانه های گزارش گیر از تعداد فعالیتهای استادان و دانشجویان راه اندازی شد. ولی تحلیلهای ترکیبی و پیشرفته بیشتری برای ارزیابی دقیق تر مورد نیاز بود. امروزه استفاده از سامانه های هوش سازمانی در بسیاری از سازمان ها و شرکت ها جایگاه ویژه ای پیدا کرده است. سامانه هوش سازمانی با جمع آوری، ذخیره سازی، پالایش، تجمیع، تحلیل و بازیابی اطلاعات، فرایند تصمیم گیری را برای مدیران آسان می سازد. برای پاسخ به نیاز مطرح شده، در این مقاله مراحل راه اندازی هوش سازمانی بر روی بستر آموزش الکترونیکی دانشگاه تهران توضیح داده خواهد شد. به این منظور ابتدا با شناخت شاخصهای عملکردی در حوزه یادگیری الکترونیکی دانشگاه تهران سعی بر شناسایی اقلام اطلاعاتی و تحلیلهای ترکیبی مورد نیاز نموده و سپس از طریق بازمهندسی جداول نرم افزارهای آموزش الکترونیکی اقدام به پیاده سازی شاخصهای تحلیلی و ترکیبی در بستر هوش سازمانی دانشگاه تهران نمودیم. بر اساس اقدامات انجام شده که در این مقاله به آن اشاره خواهیم نمود تحلیلهای و تصمیم سازی های مفیدی برای تصمیم گیران دانشگاه فراهم شد که آماده به اشتراک گذاری آن با سایر دانشگاهها نیز می باشیم.

کلیدواژه: هوش سازمانی، یادگیری الکترونیکی، شاخصهای عملکردی

شناسایی تقلب دانش آموزان در بستر مجازی با بازنمایی توابع پایه ای شعاعی

مسعود خسرو تاش^{*}، مهدی سروش^۱، مژگان صالحی^۳

۱. کاندیدای دکتری آنالیز عددی، وزارت آموزش و پرورش (amoodarya@yahoo.com) e-mail

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد آنالیز عددی، دانشگاه علم و صنعت (mahdisorush.math@gamil.com) e-mail

۳. کارشناسی ریاضات و کاربرد ها، دبیرستان سلام رسالت (mozghan.m90@gmail.com) e-mail

چکیده

با توجه به وضعیت پیش آمده در نزدیک یکسال اخیر و مجازی شدن اکثر آموزشها، مشکلاتی هم در پی این رویکرد پیدا شد که از جمله آنها می توان به بالا رفتن نرخ انواع تقلب بین دانش آموزان و دانشجویان اشاره کرد. در بسیاری از محیط های آموزشی این دغدغه وجود دارد که چگونه دانش آموزان یا دانشجویان را کنترل کنند تا احتمال تقلب کمتر شود. در این مقاله روشهایی بیان می شود که برای کشف تقلب دانش آموزان سال دوازدهم مدرسه سلام رسالت منطقه چهار بین دو سری آزمونهای حضوری و غیر حضوری اعمال شده است. به طور خلاصه از شاخصه های اماری مانند میانگین، واریانس، ضریب تغییرات و دامنه تغییرات استفاده کرده و دانش آموزان به سه گروه تقسیم بندی شدند و سپس گروه احتمالی هدف را شناسایی کردیم. دو سناریو در مورد واریانس هر کدام از افراد با احتمال تقلب پیاده سازی شده و سپس برای درک بهتر رفتار عددی هر نفر اطلاعات خام تراز نمرات وی به صورت درونیابی با ابزار توابع پایه ای شعاعی نوشته شده و به صورت تصویری اطلاعات بررسی و به مدرسه معرفی شدند. سپس افراد خاطی به مدرسه معرفی گردیده تا طی مصاحبه ای راستی آزمایی صورت گیرد.

کلیدواژه: داده کاوی، آزمون مجازی، درون یابی، روش های پایه ای شعاعی، تقلب در بستر مجازی

* ادرس مسئول مکاتبات: تهران، نیرو هوایی، ضلع جنوبی پارک پیروزی، نبش کوچه خوش چشمان، پلاک سی و شش کد پستی: ۱۷۴۹۹۳۳۱۱۱ تلفن همراه:

شناسایی و اولویت بندی عوامل کلیدی موفقیت جهت استقرار آموزش الکترونیکی در یک محیط تعاملی کارآمد

۱. مجتبی هداوند

دکتری مدیریت تولید و عملیات

۲. علی زمانی بابگهری

دانشجوی مدیریت تولید و عملیات، دانشگاه تهران

۳. نازنین فلاح

دانشجوی مهندسی صنایع، مؤسسه آموزش عالی مهرالبرز

چکیده

موضوع یادگیری الکترونیک از وسیع ترین مجموعه تجربیات برتر و الگوهای موفق در حوزه مدیریت خدمت فناوری اطلاعات است که در حال حاضر به عنوان یک چارچوب راهنما برای دانشگاه ها و مؤسسات می باشد تا بتوانند زیرساخت های فناوری اطلاعات را در سازمان مدیریت و در راستای اهداف، الزامات و نیازمندی های کسب و کار مطلوب سازی نمایند. هدف از انجام این پژوهش شناسایی و اولویت بندی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده سازی یادگیری الکترونیک میباشد؛ لذا این تحقیق از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر گردآوری داده ها از نوع تحقیقات توصیفی و پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش شامل اساتید خبره در حوزه یادگیری الکترونیک می باشند. با توجه به حجم ابعاد مورد بررسی، جهت تعدیل بعد در راستای شناسایی و تصمیم گیری اثربخش تر درباره معیارهای (ابعاد و شاخص ها) مورد مطالعه، از روش دلفی فازی و در نهایت برای رتبه بندی معیارهای انتخاب شده از روش سلسله مراتبی (AHP) استفاده گردید. بر اساس یافته های پژوهش پس از تجزیه و تحلیل نهایی معیارهای اصلی موفقیت سازی در پیاده یادگیری الکترونیک شناسایی و رتبه بندی گردیدند.

کلید واژه ها: عوامل کلیدی موفقیت، یادگیری الکترونیک، مدیریت فناوری اطلاعات، روش دلفی فازی، روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

فرصت‌ها و چالش‌های تعاملات یادگیری الکترونیکی در آموزش عالی

سپیده بومی پورا، محدثه خطاط^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، ایران. Boomipour.s@ut.ac.ir
۲. دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، ایران. M.khattat@ut.ac.ir

چکیده

تعامل یکی از مهمترین مفاهیم در هر نوع از یادگیری و به‌ویژه در یادگیری الکترونیکی می‌باشد و بدون برقراری تعاملات موثر، یادگیری اتفاق نمی‌افتد. پژوهش حاضر با هدف بررسی فرصت‌ها و چالش‌های موجود در مسیر برقراری تعاملات در آموزش الکترونیکی، به روش مروری و مبتنی بر رویکردی کیفی انجام شده است. به این منظور مقالات مرتبط با موضوع تعاملات در آموزش مجازی که در پنج سال اخیر در پایگاه‌های داده الکترونیکی نورمگز، مگیران، ایراندک، سیویلیکا، جهاد دانشگاهی و پرتال جامع علوم انسانی ارائه شده‌اند به کمک واژگان کلیدی مناسب جمع‌آوری شده و مورد بررسی قرار گرفتند. یافته‌های پژوهش به دو قسمت فرصت‌ها و چالش‌های آموزش مجازی تقسیم شده که در هر قسمت مولفه‌هایی کشف شد. فرصت‌های شناسایی شده مربوط به هر یک از عناصر دانشجو، استاد و محتوا مورد بررسی قرار گرفت و همچنین چالش‌های موجود در این عرصه نیز در سه بخش چالش‌های مربوط به فناوری، دانشجو و استاد مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند. نتایج حاصل از بررسی‌ها نشان‌دهنده این موضوع است که، برقراری تعاملات موثر در آموزش‌های الکترونیکی همواره با فرصت‌ها و چالش‌هایی روبرو است که بایستی مورد توجه دست‌اندرکاران و برنامه‌ریزان در هر عنصر باشد. در انتها با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهادهایی جهت کاهش اثرات مخرب چالش‌های شناسایی شده و برقراری تعاملات موثرتر ارائه شده است.

کلیدواژه: تعامل، یادگیری الکترونیکی، آموزش از راه دور، آموزش مجازی، فرصت‌ها، چالش‌ها، آموزش عالی.

کاربرد اینترنت اشیاء و بازی وارسازی در یادگیری الکترونیکی

شاهین جوانمردی^۱، امیر ضیایی پور^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، دانشگاه پیام نور شیراز s.javanmardi@yahoo.com

۲. دانشجوی دکتری مدیریت بازرگانی راهبردی، دانشگاه آزاد اسلامی zp.amir@yahoo.com

چکیده

اینترنت اشیاء (IoT) به پیشرفت‌های فناورانه در شبکه سازی اشاره دارد که به کمک آن اشیا در دنیای واقعی می‌توانند به یکدیگر متصل شوند تا از طریق اینترنت با یکدیگر ارتباط برقرار کنند. اتصال اشیا مختلف از طریق اینترنت با قابلیت ارسال و دریافت اطلاعات، تقریباً در هر زمینه‌ای مانند مراقبت‌های بهداشتی-پزشکی، تجارت، حمل و نقل، شاورزی، مدیریت و آموزش، کاربردهای زیادی دارد. این مقاله به طور کلی در مورد اینترنت اشیاء و برخی از کاربردهای آن با تاکید ویژه بر یادگیری الکترونیکی بحث خواهد کرد و در پایان مدلی از یادگیری هوشمند را با استفاده از IoT و تکنیک بازی وارسازی جهت آموزش الکترونیکی ارائه می‌دهد.

کلیدواژه: اینترنت اشیاء، یادگیری الکترونیکی، بازی وارسازی، یادگیری فراگیر

مروری بر روش های آگاهی بخشی امنیت سایبری (SAT) برای آموزش الکترونیکی و ارائه روش برای کاربری در ایران سید علی صموتی^۱، حسن شاکری^۲، سید محمود صموتی^۳

^۱ مدرس دانشکده شهید شمس پور، دانشجوی دکتری مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه آزاد اسلامی - سبزوار Ali.samouti@gmail.com

^۲ استادیار، گروه مهندسی کامپیوتر، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، shakeri@mshdiau.ac.ir

^۳ کارشناس ارشد سازمان پژوهش و برنامه ریزی درسی - دپارتمان الکترونیک s_samoti@yahoo.com

چکیده

وقتی سخن از امنیت می شود، نکته مهمی که وجود دارد این است که امنیت، امنیت ندارد. در مقالات امنیت سایبری ضعیف ترین حلقه زنجیره امنیت، نیروی انسانی عنوان شده است و برای جلوگیری از آسیب پذیری نیاز است که سواد امنیت سایبری در لایه نیروی انسانی افزایش یابد. اما برای ارتقا سواد امنیت سایبری و آگاهی بخشی افراد دست اندرکار آموزش الکترونیک نیاز به یک اسلوب و روش است. آگاهی بخشی امنیت سایبری جدا از آموزش های سنتی است. در این مقاله ضمن معرفی استانداردهای بین المللی برای ایجاد یک روش کارا در پیاده سازی امنیت سایبری، از بخش های مختلف پیاده سازی بحث گردیده است. در پیاده سازی برنامه آگاهی بخشی، سوالات متفاوتی در ذهن نقش می بندد. پس برنامه آگاهی رسانی امنیتی کجا بکار می رود؟ اگر دانشجویان شما به صورت تمام و کمال کلیه آموزش های حوزه مربوطه شان را رعایت کنند، کدام بخش ها در سازمان شما بیشترین تأثیر پذیری را خواهند داشت؟ آیا کاربران شما می دانند و این امر را باور دارند که عنصر کلیدی برای مقابله با این تهدیدات، خود آن ها هستند؟ مقایسه استانداردها و باید ها و نبایدها می تواند در کارایی و اثربخشی آگاهی بخشی امنیت سایبری مؤثر باشد. در انتهای مقاله به معرفی یک روش مؤثر برای آگاهی بخشی امنیت سایبری ایران معرفی شده است.

کلمات کلیدی: آگاهی بخشی امنیت سایبر، SAT، ISMS، مدیریت فناوری اطلاعات، سواد امنیت سایبری

مروری بر مدیریت اعتماد برای تضمین حریم شخصی و امنیت در آموزش الکترونیکی

سید علی صموتی^۱، حسن شاکری^۲

^۱ مدرس دانشکده شهید شمس پور، دانشجوی دکتری مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه آزاد اسلامی - سبزوار Ali.samouti@gmail.com

^۲ استادیار، گروه مهندسی کامپیوتر، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران shakeri@mshdiau.ac.ir

چکیده

یکی از نیازهای مهم در آموزش الکترونیک و توسعه آن مبحث حریم شخصی است. حریم شخصی سبب ارتقا مدیریت اعتماد می گردد و با ارتقا مدیریت اعتماد می توان کاربران و فراگیرها را به استفاده بهینه تر از آموزش الکترونیک سوق داد. برای پیاده سازی مدیریت اعتماد نیاز است که بحث امنیت سایبری و کنترل دسترسی و محرمانگی داده ذخیره شده و حفاظت از حریم شخصی رعایت گردد. در این مقاله مروری بر روش های ارائه شده پیشین برای ارتقای حفاظت از حریم شخصی شده است تا ضمن آن بتواند مؤلفه اعتمادسازی را از بعد حریم شخصی افزایش داد. تمرکز بر روی داده های ذخیره شده و ایجاد قوانین برای نگهداری داده ها و محافظت از آن ها در یکی از بخش ها عنوان شده است. همچنین با توجه به رویکرد نوین دنیا مبنی بر محرمانگی از مبنای روش ها و سیاست ها و متدولوژی های مختلفی عنوان گردیده است تا بتوان ضمن بهره گیری آن در ایران، مدیریت اعتماد را ارتقا داد. باید به این نکته توجه نمود که در عصر کرونایی، آموزش الکترونیک به نسبت آموزش سنتی پیشی گرفته است و در صورت رعایت حریم شخصی می تواند این آموزش جایگزین بسیاری از آموزش های ضمن خدمت و یا تحصیلات تکمیلی باشد.

کلمات کلیدی: حریم شخصی در آموزش الکترونیک، محرمانگی در آموزش الکترونیک، کنترل دسترسی در آموزش الکترونیک، مدیریت دسترسی در آموزش الکترونیک

مروری نظام‌مند بر یادگیری الکترونیک مبتنی بر فناوری‌های معنایی

شعبان الهی^۱، حمیدرضا رستمی^۲ (نویسنده مسئول)

۱. استاد گروه مدیریت فناوری اطلاعات، دانشگاه تربیت مدرس (elahi@modares.ac.ir)

۲. دانشجوی دکتری رشته مدیریت فناوری اطلاعات، دانشگاه تربیت مدرس (h_rostami@modares.ac.ir)

چکیده:

فناوری‌های معنایی، در سال‌های اخیر مورد توجه بسیاری از محققان حوزه فناوری‌های آموزشی قرار گرفته است؛ به طوری که برخی از محققین، این فناوری‌ها را موج بزرگ بعدی در فناوری‌های آموزشی معرفی می‌کنند. از بدو معرفی کاربرد این فناوری‌ها در حوزه آموزش و یادگیری، تاکنون پژوهش‌های بسیاری صورت گرفته است؛ اما هیچ دانش ترکیبی که بتواند ماهیت تکامل یافته فناوری‌های یادگیری معنایی و نظریات مطرح شده در این زمینه را نمایش دهد وجود ندارد. این پژوهش، با هدف استخراج مضامین پر تکرار در حوزه یادگیری مبتنی بر فناوری‌های معنایی و بیان چالش‌های اساسی موجود در این حوزه، به مرور نظام‌مند مقالات منتشر شده در پایگاه استنادی وب آو ساینس در خلال سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ با استفاده از تکنیک کیف پارادایمی پرداخته و در تحلیل اسناد و استخراج مضامین از نرم‌افزار ان ویوو بهره جسته است.

کلید واژه: فناوری معنایی، یادگیری الکترونیکی، فناوری‌های آموزشی معنایی، وب معنایی، هستان‌شناسی

مزایا و معایب استفاده از تکنولوژی دیجیتال در آموزش موسیقی*

حامد موثق^{۱*}، مهسا خوبی^۲، پویا سرایی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته موسیقی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز
h.movassaghi@gmail.com
۲. استادیار، دکترای تخصصی فلسفه هنر، عضو تمام وقت هیئت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده هنر واحد تهران مرکز
mahsa.khoei@yahoo.com
۳. استادیار، دکترای تخصصی پژوهش هنر، عضو تمام وقت هیئت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده هنر واحد تهران مرکز
pouya.sarai@gmail.com

چکیده

بیش از سه دهه است که مراکز آموزشی دنیا در حال پژوهش و بهره گیری از روش های یادگیری الکترونیکی بوده و پیشرفت های قابل توجهی در این زمینه صورت پذیرفته است. طبق مطالعات انجام شده استقبال از روش های الکترونیکی و ICT (Information and Communication Technology) در آموزش موسیقی نیز علی رغم ماهیت همزمان (Synchronous) آن و چالش های دیگری که پیش روی خود دارد رو به افزایش نهاده است. هرچند استفاده از امکانات جدید یادگیری الکترونیکی در بسیاری جهات می تواند موجب افزایش کیفیت و سرعت آموزش در این حوزه شود، اما در عین حال به دلیل محدودیت های خاص خود و آسیب هایی که ممکن است متوجه سیستم آموزشی سنتی موسیقی نماید کمتر مورد توجه قرار گرفته است. شناخت کافی از جنبه های مثبت و منفی به کارگیری روش های الکترونیکی در آموزش موسیقی این امکان را برای مدیران، دست اندرکاران، مدرسین و هنرجویان فراهم می آورد تا بتوانند به بهینه ترین شکل ممکن از این روش ها بهره گیری نمایند. در این تحقیق با الگو قرار دادن ۶ روش یادگیری الکترونیکی که توسط نگاش و همکاران مطرح شده است، برخی پژوهش های انجام شده در خصوص آموزش الکترونیکی موسیقی طی دو دهه گذشته مورد مطالعه قرار گرفته است. در نهایت در یک جمع بندی کلی و با بررسی نتایج به دست آمده در هر پژوهش، مزایا، معایب، چالش ها و محدودیت های موجود معرفی گردیده و راهکارهایی برای استفاده بهینه از این روش ها در آموزش موسیقی ایران ارائه شده است. نتایج این تحقیق نشان می دهد آموزش الکترونیکی موسیقی می تواند در مواردی مانند حذف محدودیت های مکانی و زمانی، دسترسی آسان به منابع، ظرفیت پذیری بالاتر و ایجاد جذابیت و پویایی بیشتر در یادگیری مفید واقع شود. همچنین در این تحقیق مشکلات در ارسال و قضاوت درست اطلاعات، کاهش کیفیت حسی کلاس، زاویه دید محدود و خطرات خودآموزی از جمله معایب این روش آموزش شناخته شده است.

کلیدواژه: یادگیری الکترونیکی، آموزش الکترونیکی موسیقی، تکنولوژی، دیجیتال، ICT

* این مقاله برگرفته از پایان نامه ی کارشناسی ارشد حامد موثق، به راهنمایی مهسا خوبی است.

** ساری، بلوار خزر، دریای ۱۲، آپارتمان مهرسا، واحد ۸، کد پستی ۱۷۱۹۵-۴۸۱۶۸، موبایل: ۰۹۱۲۴۷۵۶۴۳۷، تلفن ثابت: ۰۱۱-۳۳۲۰۹۴۳۵

مقایسه و تحلیل نرم افزارهای موک فارسی در ایران

محمدرضا عباسیان^۱، مهرشاد خسرویانی^۲، حمید میرزاییگی خامنه^۳

۱. کارشناسی ارشد، مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه مهر البرز m.abbassian@mehralborz.ac.ir

۲. استادیار، معماری کامپیوتر، دانشگاه مهر البرز mkhosraviani@mehralborz.ac.ir

۳. کارشناسی ارشد، مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه علم و صنعت ایران h_mirzabeigi@alumni.iust.ac.ir

چکیده:

دوره های آزاد انبوه برخط (MOOC) در سال های گذشته به عنوان یک رویکرد یادگیری پیشرفته با فناوری جدید (TEL) در آموزش عالی مورد توجه بسیاری قرار گرفته اند. موک فرصت های آموزشی بیشتری را برای بسیاری از فراگیران فراهم می کنند تا در دوره های آنلاین رایگان در سراسر جهان شرکت کنند. بحث و گفتگو درباره ی موک بیشتر بر موضوعاتی چون عوامل بالقوه، اجتماعی، سازمانی، فناوری، ارتباط و بازاریابی متمرکز بوده اند و کمتر در باره ی طراحی کیفیت محیط های موک بوده است. چندین مطالعه نشان داده که به طور متوسط ۹۵٪ از شرکت کنندگان دوره های آنلاین، ترک تحصیل از این روش را مشکلات آموزشی گزارش کرده اند. بنابراین، کیفیت طراحی موک ارزش بررسی بیشتری دارد. نتایج اولین مطالعه انجام شده بر اساس نظرسنجی گسترده ای است که فراگیران و همچنین اساتید را درباره ی تجربه موک هدف قرار داده است. در نتیجه، ۷۴ شاخص را که در دو بعد اصلی معیارهای آموزشی و فناوری مرتب شده و در شش دسته طبقه بندی شده اند، شناسایی و رتبه بندی شده است. از تجزیه و تحلیل و ارزیابی یادگیری^۱ این مطالعه، ویژگی های اصلی موک های موثر به دست آمده و از آنها برای بررسی و تجزیه و تحلیل چهار موک فعال در ایران به نام های فرادرس، مکتبخونه، فرانش و تخته سفید استفاده شده است.

کلمات کلیدی: موک؛ معیارهای یادگیری الکترونیکی؛ طراحی موک؛ ارزیابی کیفیت

^۱Massive Open Online Courses

^۲technology- enhanced learning

^۳learning analytics and assessment

مقایسه و تحلیل بسترهای یادگیری الکترونیک آنلاین مورد استفاده در ایران

محمد رضا عباسیان^۱، مهرشاد خسرویانی^۲، حمید میرزاییگی خامنه^۳

۱. کارشناسی ارشد، مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه مهر البرز m.abbassian@mehralborz.ac.ir

۲. استادیار، معماری کامپیوتر، دانشگاه مهر البرز mkhosraviani@mehralborz.ac.ir

۳. کارشناسی ارشد، مهندسی فناوری اطلاعات، دانشگاه علم و صنعت ایران h_mirzabeigi@alumni.iust.ac.ir

چکیده:

آموزش از راه دور از مدت ها قبل از ایجاد اینترنت امروزی برای دانشجویانی که در فاصله مکانی دوری قرار داشتند ایجاد گردید که بعد ها با به وجود آمدن اینترنت و تکنولوژی های به روز، مفاهیمی همچون آموزش مجازی و یا یادگیری الکترونیک به وجود آمدند. آموزش الکترونیک به دو نوع آفلاین و آنلاین تقسیم بندی می شود. در مدل آفلاین محتوای آموزشی به صورت فیلم و صوت و متون در یک بستر تحت وب LMS در اختیار دانش جویان قرار میگیرد و هر زمانی که فرصت داشتن به مطالعه می پردازند. اما در مدل آنلاین استاد و دانشجویان به صورت برخط حاضر می شوند و استاد از راه دور با ارتباط صوتی و تصویری و امکانات مالتی مدیا به تدریس مشغول می شود و همزمان دانشجویان نیز میتوانند با استاد ارتباط برقرار کنند. در ایران سه نرم افزار یادگیری الکترونیک آنلاین Adobe Connect، BigBlueButton، Sky Room بیشترین استفاده را دارند. ما در این تحقیق به بررسی و مقایسه یازده ویژگی این سه نرم افزار شامل: هزینه، محیط کاربری، API، کاربران، پشتیبانی از موبایل، مدیریت سیستم و بارگزاری محتوا و دریافت محتوا، زبان، تعداد ویدیوی همزمان و مصرف پهنای باند پرداختیم. با توجه به مقایسه انجام شده است. در مقایسه پهنای باند نیز در یک آزمون عملی به مدت ۱ ساعت مصرف پهنای باند ارسال و دریافت و مجموع هر دو در بازه های ۵ دقیقه ای و در کل ۱ ساعت اندازه گیری و مقایسه شده است. در انتها با توجه به امکانات هر یک برای گروه سنی پیش دبستان و دبستان ترم افزار BigBlueButton و برای گروه سنی دبیرسان و دانشگاه ها ابتدا نرم افزار BigBlueButton و سپس Adobe Connect پیشنهاد گردید.

کلیدواژه: یادگیری الکترونیک، آموزش آنلاین، LMS Web Conference

نحوه برگزاری کلاس ها و امتحانات آنلاین و مشکلات آن در دوران کرونا

فاطمه شاکری ، فاطمه نیک روز

چکیده:

با شیوع ویروس کرونا و تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها، به دنبال آن برنامه‌های آموزشی، متوقف و با مشکلات فراوانی از قبیل چگونگی ارائه ی دروس، دریافت تکالیف، برگزاری آزمون‌ها و... مواجه شد. در این مقاله در مورد تلاش‌هایی که جهت برگزاری کلاس‌های مجازی، نحوه ی ارائه تکالیف و افزایش بازده آن‌ها انجام شده مطالبی گردآوری شده است. همچنین آزمون‌های آنلاین را دیگر نمی‌توان به روال سابق آن برگزار کرد. این مقاله با بررسی راه‌ها و روش‌های مختلف انجام شده برای آزمون‌های آنلاین چالش‌هایی را که آموزش آنلاین با آن‌ها روبه‌رو است را ذکر کرده و در انتها نیز روش‌های مؤثر به منظور کاهش تقلب هنگام و افزایش سلامت آزمون‌ها را بیان کرده و به مقایسه ی این روش‌ها و نتایج آن با آزمون‌های حضوری و کتبی می‌پردازد.

کلید واژه ها: کلاس‌های مجازی، امتحانات آنلاین، کرونا، سلامت آزمون، ارائه ی تکلیف

نظریه‌های آموزش و بکارگیری آنها در آموزش الکترونیک

هستی حسن پور

کارشناس ارشد آموزش، شرکت مشاوره مدیریت میر(زیرمجموعه مونکوایران) Hassanpour.hasti@monencogroup.com

چکیده

فناوری اطلاعات و ارتباطات در همه ابعاد زندگی تغییراتی اساسی ایجاد کرده است و آموزش نیز دستخوش دگرگونی‌هایی شده است که تاثیر شگرفی در میزان یادگیری و نحوه آموزش گذاشته است. تا چندی پیش اساسی ترین راه آموزش، شرکت در کلاس‌های حضوری بود، مدرس، محور اصلی و کتاب، به منزله اصلی ترین منبع اطلاعاتی محسوب می شد امروزه وجود نرم افزارها، کتابخانه مجازی، فایل‌های آموزشی با فرمت‌های بسیار متنوع، جذاب و گوناگون، حتی بازی‌های کامپیوتری فرایند آموزش را به گونه ای مفیدتر و کاربردی تر ساخته است. در پژوهش حاضر از منابع هدفمند در دسترس و کتابخانه‌ای و از شیوه مروری- تحلیلی استفاده شده است. در ابتدا تلاش شده که سه نظریه رایج آموزشی؛ شناخت گرا، ساخت گرا و رفتار گرا مورد مطالعه قرار گیرد، سپس ضرورت برگزاری آموزش الکترونیک براساس یک نظریه استاندارد در آموزش بررسی شده و توصیه های لازم برای استفاده از هر یک از این شیوه ها در آموزش مجازی مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته است و در نهایت به سوال مطرح شده در این تحقیق، مبنی بر ضرورت استفاده از نظریه‌های آموزش دوره‌های حضوری در کلاس های آموزش الکترونیک و اثرگذاری بیشتر کدامیک از نظریه‌های آموزش در بکارگیری فناوری اطلاعات می پردازیم.

واژگان کلیدی: شناخت گرای، رفتار گرای، ساخت گرای، آموزش الکترونیک، کیفیت یادگیری

نقش و جایگاه تأثیر گذار وب معنایی و هستی شناسی ها در تولید محتوای الکترونیکی

عباسعلی رضایی^۱، جمیله جهانی^۲

۱. دانشیار، گروه مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات، دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵ تهران، ایران (A_rezaee@pnu.ac.ir)

۲. دانشجوی دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور خراسان رضوی، مشهد، ایران (jahani.ja@gmail.com)

چکیده

در دنیای امروز فناوری های ارتباطات و اطلاعات به میزان قابل توجهی در بیشتر زمینه ها تأثیر گذار بوده اند، بر این اساس افراد نیاز به دانش و آگاهی های بیشتری برای بهبود عملکردهای شان در عصر حاضر دارند. محققان در سال های اخیر با حجم فزاینده ای از داده ها در قالب های مختلف و متنوع که حاوی اطلاعات هستند روبرو شده اند. با توجه به گسترش روزافزون فناوری های علمی و تمایل بیشتر به آموزش های از راه دور امروزه فن آوری کامپیوتر و آموزش الکترونیکی سبک های یادگیری و آموزش را تغییر داده اند. بنابراین یکی از زمینه هایی که در امر آموزشی به شدت می تواند با چنین فناوری های نوین ارتباطاتی و اطلاعاتی همگام شود، آموزش های الکترونیکی است که به میزان قابل توجهی ابزار و فناوری محور می باشد. در این میان ظهور و بروز فناوری وب معنایی که یکی از برجسته ترین موضوعات در هوش مصنوعی و جامعه وب است توجه محققان بسیاری را در حوزه ی آموزش الکترونیکی به خود جلب کرده است. آموزش و یادگیری الکترونیکی به راحتی می تواند با بکارگیری ترکیبی از فناوری ها و ابزارهای وب معنایی و هستی شناسی خود را مفیدتر و مؤثرتر سازد. بر همین اساس هدف از انجام این پژوهش، مرور معماری وب معنایی، مرور مفاهیم کلیدی در آموزش الکترونیکی و دسته بندی و بررسی کاربرد مهمترین مفاهیم وب معنایی در انواع سیستم های آموزش الکترونیکی است. روش پژوهش حاضر مروری تحلیلی است. یافته های پژوهش نشان داد بیشتر پژوهش های انجام شده به ایجاد مخزن منابع آموزشی معنادار و قابل استفاده مجدد، طراحی معنادار کل مؤلفه های سیستم، ارزیابی مهارت های دانش ورزان و راهنمایی آن ها، پیشنهاد مواد آموزشی سازگار بر اساس رفتار یادگیری دانش ورزان، تولید و نمایش معنادار دانش، یافت سریع تر منابع مناسب، ایجاد سیستم های مدیریت محتوای یادگیری (LCMS) مشارکتی و تعامل پذیر و بهبود پرس و جو در آن ها پرداخته اند. با توجه به بررسی های انجام شده، ادغام آموزش الکترونیکی و وب معنایی باعث بهبود کیفیت آموزش و ارتقاء عملکرد سیستم های آموزشی می شود.

کلیدواژه: وب معنایی، هستی شناسی، آموزش الکترونیکی، یادگیری، محتوای الکترونیکی

^۱ سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، کارشناس سازماندهی مطبوعات

ویژگی های محیط یادگیری سیار در نظام آموزش عالی

منصور سنبل نیا^۱، مهدی محمودی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد؛ رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش؛ دانشگاه پیام نور تهران واحد جنوب

Email : Mansuor.nia@gmail.com

۲-ستادیار گروه علوم تربیتی؛ دانشگاه پیام نور تهران

Email. : mahmodi86@gmail.com

چکیده

زمینه و هدف : امروزه تحولی بزرگ در فنون ارتباطی، اطلاعاتی جهان صورت گرفته و رویکرد آموزشی را در جهان دگرگون کرده است، یکی از جدی ترین این رویکردها، رویکردهای یادگیری سیار است و استفاده از آن نیز در جهان از جمله نظام آموزش عالی رو به گسترش است، این تحقیق با رویکردی مروری و تحلیل محتوایی به مقالات این حوزه، سعی در شناخت ویژگی های محیط یادگیری سیار در نظام آموزش عالی دارد.

روش بررسی : در این مطالعه با استفاده از کلمات کلیدی یادگیری سیار، محیط یادگیری سیار، نظام آموزشی عالی، مقالات مرتبط گزینش و انتخاب شدند و براساس حیطه های مطرح در نهایت ۱۷ مقاله انتخاب و بررسی شد.

یافته ها : براساس نتایج و تحلیل محتوای مقالات، مطالب در ۵ دسته زیر دسته بندی شدند : ۱- مفهوم آموزش سیار ۲- ویژگی های یادگیری سیار ۳- اهمیت و ضرورت یادگیری سیار در آموزش عالی ۴- تحقیقات صورت گرفته در مورد یادگیری سیار در آموزش عالی ۵- فرصت ها و چالش های یادگیری سیار.

نتیجه گیری : مطالعات بررسی شده از اثرات مفید یادگیری سیار در نظام آموزش عالی حمایت نمودند مانند: یادگیری سیار بسیاری از محدودیت ها و مشکلات به روش حضوری را ندارد، عدم محدودیت زمانی و مکانی، محور آموزش یادگیرندگان هستند، دسترسی سریع به اطلاعات و ارتباطات و انعطاف پذیری بالایی دارد اما با چالش هایی نیز همراه است مانند ضعف در زیر ساخت ها، هزینه زیاد، آشنا نبودن برخی با این روش آموزشی و عدم نظریه پردازی مناسب در مورد یادگیری سیار، با توجه به نتایج مطالعات مختلف استفاده از روش یادگیری سیار، نیاز به آموزش اعضای هیئت علمی و مدیران آموزشی دارد از این رو برگزاری کارگاه های آموزشی و سمینارهای تخصصی در این حوزه و همچنین انجام تحقیقات بیشتر برای شناخت ابعاد و تاثیرات این روش آموزشی پیشنهاد می گردد.

کلمات کلیدی : یادگیری سیار، ویژگی های محیط یادگیری سیار، نظام آموزش عالی

آموزش الکترونیکی مدارس و نقش آن در ارتقاء فرآیند یاددهی یادگیری

محمد عظیمی

استادیار، گروه آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

Email: mohamadazimi1986@yahoo.com

چکیده

مدیریت اطلاعات و منابع آموزشی در محیط آموزش الکترونیکی اهمیت ویژه‌ای دارد. آموزش، رکن اصلی در توسعه پایدار هر کشور است و آموزش الکترونیکی، امروزه از جدیدترین، مؤثرترین و مطمئن‌ترین روش‌ها در توسعه آموزش‌های فردی و سازمانی است. جهت حضور در جامعه اطلاعاتی و استفاده از ابزارها و فناوری‌های این جامعه، می‌بایست افراد جامعه به خصوص دانش آموزان و معلمان با نرم افزارها و سخت افزارهای موجود این زمینه آشنایی کامل داشته و با توجه به شرایط خود از این ابزارها استفاده کنند. تسلط به مهارت‌های اولیه کار با رایانه و اینترنت و گذراندن دوره‌های آموزشی مربوطه از نیازهای اولیه حضور در جامعه اطلاعاتی و به ویژه هوشمند سازی مدارس می‌باشد. تحقیق حاضر به دنبال بررسی آموزش الکترونیکی مدارس و نقش آن در ارتقاء فرآیند یاددهی یادگیری دانش آموزان می‌باشد. تحقیق از نوع کتابخانه ای است. تحلیل داده‌ها از روش تحلیل سیستماتیک انجام شده است. نتایج نشان داد: که هوشمند سازی مدارس میتواند در فرایند یاددهی و یادگیری دانش آموزان در مدارس اثر بگذارد.

واژگان کلیدی: آموزش الکترونیکی، فرآیند یاددهی یادگیری، مدارس